

VERSLAG VAN DE OPENBARE VERGADERING VAN DE COMMISSIE FYSIEKE LEEFOMGEVING DORDRECHT D.D. 11 FEBRUARI 2020

Vergaderkamer 3

Voorzitter: Mw. Stolk
Commissiegriffier: dhr. Den Boer
Verslag: NotuBiz

Aanwezig:

Dhr. Bosuguy (D66)
Mevr. Van Eck (Beter Voor Dordt)
Dhr. Van der Graaf (Beter Voor Dordt)
Dhr. Gündogdu (Beter Voor Dordt)
Dhr. Jansen (PvdA)
Mevr. Klein-Hendriks (ChristenUnie-SGP)
Dhr. Kleinpaste (Gewoon Dordt)
Dhr. Kuhlmann (VVD)
Dhr. Van der Meer (GroenLinks)
Dhr. Noldus (VVD)
Dhr. Oostenrijk (CDA)
Dhr. Stolk (VSP)
Dhr. Struijk (ChristenUnie/SGP)
Dhr. Timmer (GroenLinks)
Portefeuillehouders: wethouder P. Sleeking, wethouder R. van der Linden

1. Opening, mededelingen en vaststellen agenda

De voorzitter: Goedenavond allemaal, welkom bij de commissie Fysieke Leefomgeving. Voor de mensen op de tribune en de kijkers, ik ben Margret Stolk, ik mag vanavond uw voorzitter zijn. Ik wil beginnen met de opening. En ik wil allereerst de heer Struijk welkom heten als nieuw commissielid van de ChristenUnie-SGP. Dan gaan we even beginnen met een startvoorstelrondje. En ik ga beginnen aan de linkerkant.

De heer Den Boer: Mark den Boer, commissiegriffier.

De heer Timmer: David Timmer, GroenLinks.

De heer Van der Meer: Frans-Bauke van der Meer, GroenLinks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ingrid Klein-Hendriks, ChristenUnie-SGP.

De heer Struijk: Leen Struijk, ChristenUnie-SGP.

De heer Kuhlmann: Alexander Kuhlmann, Dordtse VVD.

De heer Noldus: Robin Noldus, Dordtse VVD.

De heer Bosuguy: Osman Bosuguy, D66.

De heer Gündogdu: Aydin Gündogdu, Beter voor Dordt.

De heer Van der Graaf: Herman van der Graaf, Beter voor Dordt.

Mevrouw Van Eck: Marieke van Eck, Beter voor Dordt.

De heer Stolk: Leo Stolk, VSP.

De heer Jansen: Alexander Jansen, PvdA.

De heer Oostenrijk: Theo Oostenrijk, CDA.

De heer Kleinpaste: Gert-Jan Kleinpaste, Gewoon Dordt.

De heer Sleeking: Piet Sleeking, wethouder.

De voorzitter: O, ik had hem nog aan laten staan. Welkom allemaal. Dank. We gaan beginnen met de vaststelling van de agenda. Ik heb begrepen dat mevrouw Klein-Hendriks een voorstel wil doen over de behandeling van de Startnotitie Circulaire Economie. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel voorzitter. Laat ik hem hier kort houden. De Startnotitie Circulaire Economie gedraagt zich misschien niet helemaal als een startnotitie, waardoor ook de, ik vooraf de vraag heb gesteld van is dit wel een startnotitie die we zo moeten gaan bespreken, of leidt het misschien tot oeverloze discussies en weten we de uitkomst niet. Ik zal straks bij wel de inhoudelijke bespreking wel aangeven dat dit misschien beter ene RIB zou moeten heten.

De voorzitter: Dank u wel. Ik kijk even de commissie rond. Kan de commissie instemmen met het voorstel van mevrouw Klein-Hendriks? Gewoon behandelen? Dan mededelingen. Zijn er commissieleden of collegeleden die nog een mededeling willen doen? Ik zie mijnheer Kleinpaste, gaat uw gang.

De heer Kleinpaste: Ja ik had de voorzitter al gemeld, ik verlaat na het eerste inhoudelijke agendapunt deze vergadering om aan te sluiten bij de andere vergadering.

De voorzitter: Waarvan akte. Dank. De heer Sleeking.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, het betreft eigenlijk agendapunten 7 en 11. De bedoeling van de verzoeken om deze onderwerpen te agenderen is eigenlijk niet meer dan te peilen hoe deze ideeën, voorstellen, bij de commissie leven. Dat kan natuurlijk niet een formeel standpunt zijn, want er ligt formeel geen voorstel aan u voor. Maar om te voorkomen dat wij verder uitwerking geven aan voorstellen waarvan op voorhand vaststaat dat daar weinig draagvlak voor is, wil ik u toch verzoeken om daar of wel vanavond of later, met name op punt 11 dan, een ja min of meer, wat zal ik zeggen, een reactie vanuit uw fractie te geven of u er voldoende draagvlak in ziet om deze

onderwerpen verder in behandeling te brengen. Er zitten natuurlijk altijd kosten en uren aan. Ik ben benieuwd hoe het onderwerp bij u landt. En als dat mij voldoende vertrouwen geeft om daarin door te gaan dan kunnen wij ook verder met de initiatiefnemer om daar een officieel voorstel voor aan u voor te leggen. Dat komt dan later. Dus ja, ik ga u natuurlijk niet houden aan een eerste reactie, maar als het helemaal negatief is dan blaas ik dat af en dan gaan we er ook verder geen energie in stoppen.

De voorzitter: Helder. Dank. Wij komen daar dajik nog op terug bij agendapunt 7 dus dan gaan we de reacties even peilen. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter. Ja voorzitter, ik vind dat een prima gedragslijn. Het zou mooi zijn als het college dat veel vaker gaat doen.

De voorzitter: Die is genoteerd. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: En dan hecht ik er toch ook wel aan om een ander soort geluid te laten horen. Ik denk als ik een initiatiefnemer zou zijn dat ik dit een heel erg ongewisse aanpak zou vinden. Dus dat.

De voorzitter: Dank. Daar komen we zo nog op bij agendapunt 7 komen we nog even op terug hoor. Dank. Ja, ja. Helder.

2. Vaststellen besluitenlijst adviescommissie van 21 januari 2020

De voorzitter: Dan Vaststellen besluitenlijst adviescommissie 21 januari 2020. Kan de commissie instemmen met de besluitenlijst van 21 januari? Ja. Aldus besloten.

3. Vragen aan het college

De voorzitter: Vragen aan het college. We hebben geen vragen aan het college binnengekregen. Maar volgens mij kwam de heer Kuhlmann net naar mij toe en die heeft toch nog een prangende vraag aan de wethouder. Gaat uw gang.

De heer Kuhlmann: Ja klopt. Althans, ik heb een vraag aan het college. Het betreft verkeer, maar dat kunt u ongetwijfeld doorgeven. Ik heb eerder deze maand vragen gesteld, dringende spoedvragen, over het probleem van hele lange vrachtauto's die door onze stad rijden en daar voor overlast zorgen, verkeersonveilige situaties. En de wethouder heeft daar, of het college, de wethouder die nu aan tafel zit voor wat betreft Verkeer, heeft er denk ik snel op gereageerd. Heeft ook goede maatregelen genomen. Dus mijn vraag aan het college, en specifiek deze wethouder, is of hij complimenten, want ik weet hij doet dat natuurlijk niet alleen, de complimenten wil overbrengen aan zijn mensen hier op het stadskantoor en de mannen en vrouwen op straat die het uiteindelijk allemaal voor elkaar krijgen.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Kuhlmann. Aan tafel is komen zitten wethouder Van der Linden. Wethouder Van der Linden, volgens mij kunt u daar best even antwoord op geven.

De heer Van der Linden: Ja. Het korte antwoord is, ja dat zal ik doen. En het niet hele lange, maar toch iets uitgebreidere antwoord is dat we merken dat, dit is natuurlijk een gigantisch project met heel veel overlast vooral rond de route zelf, maar ook wel verderop in de stad. Veel dingen vallen op. Sommige dingen vallen mee. En dan helpt het heel erg dat we goed kunnen mee ademen met wat er nodig is. Dat heeft u ook gezien aan deze maatregel waar we al een week over aan het puzzelen waren. Je kan gewoon bij de stad een bord zetten 'Geen vrachtwagens'. Dat helpt niet. Je kan de Prins Hendrikbrug afsluiten, dat helpt ook niet. Want vrachtwagens moeten soms op meerdere plekken bevoorraden. We hebben lang nagedacht, nou dit leek een goede maatregel. Ook gekeken naar veilig, of naar camerabeeld ook gekeken naar signalen die we kregen. Dat doen we steeds. Dus zowel de verkeersregelaars als mensen van nood- en hulpdiensten, als de mensen van Waterstaat ook, mensen uit de regio, mensen hier die achter de beelden zitten, de beleidsadviseurs, de communicatiemensen. Kortom, iedereen die hier iets mee van doen heeft merkt ook dat het helpt. En ik zal de dankwoorden die u heeft uitgesproken overbrengen aan het hele gebouw, voor zover dat hier mee bezig is. En dat is bijna het hele gebouw. De mensen in het hele gebouw. Dank u wel.

De voorzitter: Nou even voor de band. Voor de mensen in het gebouw hè, daar gaat het even over.

De heer Van der Linden: En hou er rekening mee, ook de komende weken gaan ons nog dingen opvallen. En gaan we nog dingen aanpassen. En soms zal het meteen zijn, soms zal dat na een paar weken zijn. Maar zo blijven we opereren.

De heer Kuhlmann: En u zult merken dat, voorzitter, dat ...

De voorzitter: De, mijnheer Kuhlmann.

De heer Kuhlmann: U zult, de wethouder zal merken dat ook de VVD, Dordtse VVD, alert blijft en waar nodig dat signaleert en goed doorgeeft.

De voorzitter: Wilt u daar nog op? Nee.

De heer Van der Linden: Fijn, dank u wel.

De voorzitter: Goed. Dank u wel. We gaan naar agendapunt, is dit aansluitend hierop? Of heeft u een vraag aan het college? Aan wethouder van de?

De heer '...': Nou ja, beiden. Ik had het vorige keer al geconstateerd. Maar beiden wethouders hebben zo'n heel mooi polsbandje om met 'Wij maken Dordrecht'. Waar zijn die te krijgen? Verdienen?

De heer Van der Linden: Kijk '...' kost wel wat hè? Nee, maar zullen we, zullen we afspreken dat we een doosje van deze bandjes aan de commissie Fysiek overhandigen? Dan kunt u uw eigen fractiegenoten jaloers maken op bandjes ...

De heer \...': Ik stel voor dat we dat aan alle raadsleden en commissieleden doen toekomen.

De voorzitter: Kijk, daar houden we van. Dank je wel. Nou, geen vragen aan het college maar er komen allemaal. Ga je gang.

Mevrouw Klein-Hendriks: In het vooruit dat ik inderdaad vragen wel gesteld had aan het college maar die zijn al keurig voorafgaand schriftelijk beantwoord. En dat gaat over de Mijlweg en de werkzaamheden daar. Dat anders dan het bericht dat in de krant stond dat vanaf eind februari er één rijstrook maar beschikbaar zou zijn, dat dat toch vanaf half, medio maart is in een 2-0 systeem. Dus dank daarvoor.

STUKKEN TER BESPREKING

4. Initiatiefvoorstel monumentenstatus voor het Dordtse Poldergebied

De voorzitter: Goed. Dan gaan we nu naar agendapunt 4, het Initiatiefvoorstel monumentenstatus voor het Dordtse Poldergebied. Portefeuillehouder Sleeking. Op 19 februari vorig jaar heeft Beter voor Dordt het Initiatiefvoorstel Monumentenstatus voor het Dordtse Poldergebied ingediend. Het college heeft vervolgens een advies bij dit initiatiefvoorstel uitgebracht. Dat nam wat meer tijd in beslag omdat het college ook extern advies in wilde winnen. Alle adviezen zijn aan de stukken toegevoegd. Het collegeadvies is overigens neutraal. Vanavond staat het initiatiefvoorstel ter bespreking op de agenda. Omdat het een initiatiefvoorstel is, is de behandelwijze anders dan bij reguliere raadsvoorstellen. Niet het college, maar de fractie van Beter voor Dordt verdedigt vanavond haar voorstel. Beter voor Dordt krijgt wat dat betreft eerst kort de gelegenheid voor een toelichting. Vervolgens de eerste termijn van de andere fracties. En na de eerste termijn reageert Beter voor Dordt op de vragen en opmerkingen van de andere fracties. Daarna krijgt de wethouder gelegenheid om te reageren op eventuele vragen die aan hem zijn gesteld. Daarna een tweede termijn, waarna we een conclusie proberen te formuleren. En ik geef daarbij als eerste het woord aan de fractie voor Beter voor Dordt. En wie mag ik daarover het woord geven? De heer Van de Graaf, gaat uw gang.

De heer Van der Graaf: Ja dank u wel voorzitter. Ja vanavond eindelijk de bespreking. U zei het al, bijna een jaar geleden hebben wij ons initiatief ingediend. Nog niet zo lang geleden was het, was het buitengebied, het polderlandschap, een hot item in Dordrecht. Uitingen langs de weg. Niet buiten in de Zuidpolder, en dergelijke. En daarna heeft ook de politiek zich duidelijk uitgesproken. De polder die moet groen blijven. Want onze polder is geliefd, en daarom is het wat ons betreft van het grootse belang om ook voor de toekomstige Dordtenaren dit gebied veilig te stellen. We komen juist nu met het initiatiefvoorstel omdat er wordt gespeculeerd met stukken grond in het buitengebied, en juist nu is er een stadsbestuur wat ervoor heeft gekozen bebouwing daar te stoppen. En is er dus draagvlak onder het huidige stadsbestuur om niet te bouwen in de polder. Dat getuigt ook de vele uitingen in de media en in verkiezingsprogramma's van diverse partijen. En daarom lijkt het ons goed om nu daad bij het woord te voegen en een sterkere status voor het buitengebied te realiseren. En wij hadden het idee om daar een

monumentale status aan te verbinden. Nou, dat blijkt lastig. En in een second opinion wordt daarom geadviseerd om in plaats daarvan een gemeentelijk beschermd landschapsgezicht van te maken, en dan ook een groter gebied erbij te betrekken. En wij kunnen ons daarin vinden. En we willen vanavond peilen hoe andere fracties hierin staan. En dan aan de hand van de reacties en de ideeën van andere fracties wellicht gezamenlijk met een nieuw initiatief te komen, of met een motie te komen om linksom of rechtsom meer bescherming aan het buitengebied toe te kennen. Dat is het even kort.

De voorzitter: Dat was uw, nee we gaan eerst even kijken. Ik ga eerst eens eventjes kijken wie er als eerste. Wat zullen we doen? Iedereen? Of gewoon? Ja? Nou dan geef ik mijnheer Jansen als eerste het woord.

De heer Jansen: Ja dank u wel mevrouw de voorzitter. We praten vooralsnog over het initiatiefvoorstel om een monumentenstatus aan te vragen, in tegenstelling tot de woordvoering van Beter voor Dordt volgens mij. Dat is wat op de agenda staat. Daar heb ik mijn woordvoering ook op geschreven. Wij vinden het jammer dat het college zich niet wat duidelijker uitspreekt qua advies in dit geval. Dat hadden we fijn gevonden. Het zij zo. Onze polders beschermen. Het bekt natuurlijk altijd lekker. Wie kan daar nu tegen zijn zou je denken. Nou de experts, om te beginnen. Er ligt een 40 pagina tellend advies voor dat vrij duidelijk is in haar conclusies. Niet verstandig. Niet nodig. Er zijn andere, betere manieren om de bescherming te regelen. Het gekozen gebied is onverstandig en verstoord mogelijk juist de samenhang. En tot slot, binnen twee maanden komt er een landelijk beleid. Wacht daar nou even op. Zeer verstandig dat advies van experts is ingeroepen alvorens met dit initiatiefvoorstel te komen. Een beetje vreemd dat vervolgens het initiatiefvoorstel onverkort wordt ingediend. Kennelijk zonder ook maar iets mee te nemen van het ingewonnen advies. Ik benadruk het nog maar eens, advies van experts, mensen die het kunnen weten. Betekent dit dat wij als PvdA ervoor zouden pleiten niet zuinig te zijn op onze polders? Nee, natuurlijk niet. Niemand hier wil de polders volbouwen, ook wij niet. Ons verkiezingsprogramma zegt hier letterlijk over: 'Bouwen moet binnen de kom gebeuren'. Daar staan wij nog steeds achter. Maar de volledige bouwopgave gaan we niet halen met de al steeds schaarser wordende postzegeltjes groen in de stad. We zullen hiervoor in de toekomst toch echt naar de kartelranden van de stad, binnen de kom, maar wel stukjes polder, moet gaan kijken. Als ik kijk naar de plannen van de initiatiefnemers willen zij juist ook deze kartelranden vastzetten, iets wat het bijgevoegde rapport nadrukkelijk ontraadt. Wij houden niet alleen heel erg van de Dordtse polders en de Dordtse natuur, wij houden ook enorm van de Dordtse inwoners. En wie eerlijk is verteld dan dat dat, en de groen, dat en de groeiambitie waarmaken. Eén van de speerpunten van het Coalitieakkoord. En onze eigen Dordtse jongeren nu en in de toekomst huisvesting blijven bieden. En alle polders, inclusief de kartelranden van de stad, vastzetten in monumentenstatus gewoonweg niet allemaal samengaat. Politiek is ook keuzes maken. Ook als die keuze geen eenvoudige is en er geen eenvoudige oplossingen voorhanden zijn. Natuur moet je uiteraard niet vanzelfsprekend nemen en verdient bescherming. Te beginnen daar waar deze het schaarsst is. Dat is op dit moment eerder in de stad dan in het buitengebied. Dus wie kan ertegen zijn? Wij dus. Omdat politiek, als wij onszelf serieus nemen, geen

besluiten neemt op basis van wat lekker bekt, maar met visie op de toekomst op basis van hetgeen het beste is voor onze stad. Voor nu en in die toekomst. En nee, dat is niet altijd de meest populaire keuze, maar het is wel het eerlijkste verhaal. Wij kunnen dit initiatiefvoorstel dan ook niet steunen. We zouden wel op willen roepen serieus naar de aanbevelingen uit het rapport te kijken voor eventuele andere, minder vaste vormen van bescherming. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Jansen. Wie mag ik het woord geven? De heer Kleinpaste, gaat uw gang.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter, ik denk dat ik me ook in belangrijke mate aansluit bij het verhaal van de heer Jansen. Ook ik vind het wel lekker bekken als ik dit zo lees. Het is ook het invullen van je verkiezingsprogramma. Dus ik snap wel dat het voorligt, maar ik vind het gewoon onverstandig dat het op deze manier voorligt. Ik zou de polder zeker geen monumentenstatus willen geven. Of je er een beschermd gebied van moet maken dat betwijfel ik ook ten zeerste. Ik vind het ook manieren om over je graf heen te regeren, want de toekomst er wel is heel anders uitzien. En natuurlijk zijn ook wij van Gewoon Dordt zuinig op groenwaarden, zuinig op het eiland van Dordt en hoe je daar mee omgaat. Maar misschien hoort daar soms zelfs wel bij dat je in de rafelranden van die polder juist wel gaat bouwen. Ik zou mij als voorbeeld kunnen voorstellen dat je daar inzet op het realiseren van tiny houses waarvan de bewoners over het algemeen ook zeer begaan zijn met natuurwaarden, en daar eerder een positieve bijdrage aan leveren dan negatieve. Dus dan zou je een win-win situatie kunnen creëren terwijl je toch bouwt. Kort en goed, het voorstel zoals het ligt, ook al vanuit het advies wat er vanuit de experts is gegeven, is gewoon geen handig voorstel. Je kunt voor de bühne en achter de bühne proberen om die hele polder coûte que coûte groen te willen houden. Ik denk dat de inzet zou moeten zijn dat je heel verstandig met natuurwaarden omgaat en daar is dit niet het middel voor.

De voorzitter: Dank u wel de heer Kleinpaste. Dan de heer Van der Meer. Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb de heer Van der Graaf in feite horen zeggen dat het voorstel in deze vorm wat hem betreft niet meer aan de orde is. En dat er eventueel een gewijzigd voorstel zou komen. Dat lijkt mij, aansluitende op wat de heren Jansen en Kleinpaste hebben gezegd, een goed idee om het in elk geval niet in deze vorm te doen. Wij steunen voluit het streven naar zo veel mogelijk groen houden van het zuidelijke deel van het eiland van Dordt. En veel integraler dan het gebiedje wat nu in het voorstel is geformuleerd. Tegelijkertijd zijn er natuurlijk, dat heeft de heer Jansen ook op gewezen, zijn er allerlei opgaven die bij ons, die we willen realiseren. Woningbouw is genoemd, maar dat gaat ook over energietransitie, het gaat ook over recreatie. Er zijn allerlei, met elkaar potentieel concurrerende dingen. We hebben daar toevallig net in de werkgroep Omgevingswet over gesproken. De Omgevingswet is er nu juist voor bedoeld om dat soort dingen integraal aan te pakken en te bekijken. Dus mijn suggestie aan Beter voor Dordt zou zijn om de ideeën die zij hebben in te brengen in de discussie over de Omgevingsvisie. Dan kunnen we integrale afwegingen over dit soort zaken maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel mijnheer Van der Meer. Wie mag ik dan het woord geven? Dames gaan voor zeggen ze toch? Ja? Mevrouw Klein-Hendriks, gaat uw gang.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel. Dank voor de toelichting ook op het voorstel. En ook merk ik dat er, nou in zoverre het ook niet een vastomlijnd initiatief is op dit moment. En de nadruk heb ik gehoord ligt echt op het groene karakter van het buitengebied. En ik denk dat daar inderdaad ook wat de heer Van der Meer net aangaf, misschien andere vormen bij gevonden moeten worden om dat groene karakter te kunnen waarderen. Ik ben benieuwd, het is een eerste termijn, ik ben ook wel benieuwd naar wat Beter voor Dordt bijvoorbeeld vindt van de aanbevelingen in één van de adviezen, om ook echt te kijken naar de begrenzing. Er zijn, bijvoorbeeld het dagrecreatieterrein is er buiten gelaten. Dat ligt tussen de Zeedijk en de Zuidendijk. En dat recreatieterrein dat is eigenlijk, als ik verder dat advies bekijk, een gebied wat juist net iets meer nog die oorspronkelijk krekensstructuur, of in ieder geval slotenstructuur heeft zoals je die op oude kaarten ziet. Zo moet ik hem eigenlijk even zeggen, want wat is oorspronkelijk? Dus dan verbaast het dat, dat dat in het initiatiefvoorstel erbuiten wordt gelaten. Ik ben ook benieuwd naar wat Beter voor Dordt denkt dat het experiment van een beschermd land, nee wacht even, sorry, landschapsgezicht. Want dat wordt in het advies ook wel duidelijk aangegeven, dat is nog niet echt gewoon veel uitgeprobeerd in den lande. Of dat nu onder de Wet natuurbescherming moet vallen, of dat dat nu onder toch een Monumentenverordening, de Erfgoedverordening moet vallen. Ik ben ook wel benieuwd wat Beter voor Dordt daarvan vindt. Van is er bij Beter voor Dordt bijvoorbeeld een keuze om dan te zeggen van nou laat dit dan vooral onder de Wet natuurbescherming vallen als landschapsgezicht. Zullen we eens daarnaar kijken? En ook het advies wat er wordt gegeven om in elk geval een landschappelijke functie toe te kennen aan, in het kader van dat bestemmingsplan. Dat is ook heel concreet, ik ben wel benieuwd wat u ervan vindt, wat Beter voor Dordt ervan vindt. En dan ook nog wel een andere vraag. En dat is, we kunnen met beschermen, en dat bedoelt misschien ook Gewoon Dordt, we kunnen met het beschermen kunnen we proberen elke ontwikkeling die positief dan wel negatief is tegen te houden. Mijn vraag zou eigenlijk zijn van is het niet beter om te denken, zorg dat daar meer kwaliteit in het gebied komt. Dat is een betere bescherming voor het hele gebied, een betere manier om het in stand te houden. Zorg voor kwaliteit dan maar te zeggen we bedenken een regel en er mag gewoon niks. Dat zijn vier vragen.

De voorzitter: Dan gaan we naar de heer Noldus, VVD. Gaat uw gang.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank u wel. Wij kunnen ons in belangrijke mate aansluiten bij de heer Kleinpaste van Gewoon Dordt, en de heer Jansen van de Partij van de Arbeid. We zijn één jaar verder na het indienen van het initiatiefvoorstel. Twee externe onderzoeken zijn gedaan. En het verbaast ons enigszins dat er geen collegeadvies ligt. Iets wat toch wel zeer de gewoonte is hierbij. Ons gevoel is dan ook dat het ook het college geen positieve afweging hierbij had, gebaseerd op het externe advies. En in dit kader maar een blanco advies heeft afgegeven. De Dordtse VVD ziet in ieder geval niets in het voorstel om een monumentenstatus toe te kennen aan het

poldergebied. De VVD heeft een zeer warm gevoel bij het buitengebied in onze stad. Zelf ook menig trotse vervend gebruiker van deze achtertuin van de stad. Maar zoals we ook hebben kunnen lezen, monumentenstatus is niet nodig, niet passend, en niet het juiste middel. Het gebied is niet op een logische manier gekozen. En we zijn er dan ook niet van overtuigd in ieder geval dat de monumentenstatus juist zou zijn. Op de voorliggende vraag zoals die nu voorligt over wat dan wel van Beter voor Dordt, als ik die zo mag interpreteren. Nou goed, daar gaan we graag over in discussie. Horen ook graag over wat de fractie Beter voor Dordt en ook het college daarvan denkt. An sich is nu op dit moment het gebied ook in de vorm van een bestemmingsplan beschermd. En we gaan dalijk aan de slag met een Structuurvisie, of sorry, een Omgevingsvisie met een omgevingsplan waar ook de nodige bescherming in zal zijn. En ook de term van 'over het graf regeren' is ook wel iets wat bij ons daarin tegenstaat, om daar nog eens een keer een extra laag bovenop te voeren. Want zeker, en dat is door eerdere sprekers aangegeven, een aantal, en we hebben het over het poldergebied als label over een heel groot gebied, terwijl er heel veel verschillende onderdelen binnen, ook binnen het afgekaderde gebied vallen. Met verschillende kwaliteiten, verschillende vormen. Wat ook inhaakt op dat het gebied juist ook niet heel logisch gekozen lijkt. Dus het past ook om daar op een andere manier naar te kijken. Ook onderscheidt te maken naar verschillende gebieden die nu ook binnen het afgekaderde gebied van het initiatiefvoorstel vallen. En daar wil ik het eigenlijk bij de eerste termijn even bij laten voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Bosuguy van D66.

De heer Bosuguy: Ja dank voorzitter. Ik zal heel kort zijn. Monumentenstatus is misschien te ver gezocht. Maar net als Beter voor Dordt zijn wij ook nog altijd tegen de bebouwing van de polder.

De voorzitter: Dank u wel. Wie, welke fracties? CDA, mijnheer Oostenrijk. Gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, dank u. Ik denk niet dat er hier één fractie is die zich niet bekommert over ons poldergebied. Dus dat is denk ik geen discussiepunt. De vraag is natuurlijk wel of dit middel het juiste middel is om daartoe invulling aan te geven. En mede gelet op de adviezen die er liggen, en die zijn behoorlijk duidelijk, lijkt ons de monumentenstatus, want daar hebben we het nog steeds over, niet de juiste invulling. Want er zitten natuurlijk, er is al gesproken over 'over het graf regeren'. Dat kan je erbij betrekken. In ieder geval geeft het een verstikkend effect op welke initiatieven dan ook, klein- of grootschalig, maar je kan geen kant meer op in op de vierkante meter. En dat zie je nu al, mevrouw Klein-Hendriks heeft het al gezegd, van ja hoe moeten we dat dan zien bij het recreatiegebied? Het is opvallend dat dat er dus uit wordt gehaald. Dan krijgen we daar straks grote paviljoens in de prachtige ontwikkeling. Is dat dan, hoe verhoudt zich dat dan met een monumentenstatus van het gebied wat er dan eigenlijk al is nu? Het tweede punt is, en dat is ook opvallend, de plannen die al geventileerd zijn rond de, of in de boomgaard van de Oude Dijk. Die zouden met deze monumentenstatus om zeep worden geholpen. Dat is heel duidelijk. Het is de vraag, want dat is een concrete vraag aan het college, vindt het college dat met ons, dat dat eigenlijk niet op

voorhand de bedoeling is? Het tweede punt is, we hebben nu gezien dat het gebied van het voormalige tuincentrum Pap is helemaal volgebouwd, inclusief de kassenbebouwing die destijds, die eigendom was van de gemeente. Als dat nu nog zou moeten gebeuren, had dan die bebouwing dan ook niet plaats mogen vinden van Beter voor Dordt?

Kortom, het is een verstikking waarbij je dus geen kanten uit kan. We hebben het ook gehad over hetzelfde college wat in een vorige raadsperiode plannen had om de, langs de randen van de Stevensweg bebouwing te vervoeren. Dat zit nu nog niet in dit plangebied. Maar Beter voor Dordt heeft aangekondigd, als dit rond is dan gaan we naar de volgende gebieden. Kortom, dit lijkt, deze methode lijkt ons niet doeltreffend en wij staan open voor andere varianten. Los van het feit dat ook wij nog steeds zien dat er behoorlijk wat bescherming is als het gaat om de, het behoud van de polderwaarden.

De voorzitter: Dank u wel. Nou dan wil ik als eerste het woord geven aan Beter voor Dordt. Horende de fracties en ook de vragen die aan u gesteld zijn mag u ook als eerste hierop reageren. Gaat u gang de heer De Graaf, Van de Graaf.

De heer Van der Graaf: Ja dank u wel. Allereerst dank voor alle reacties. Vele had ik al aan zien komen, andere misschien iets anders genuanceerd verwacht. Even in algemene zin over het gebied, die hoorde ik een paar keer terugkomen, dat het onlogisch gekozen zou zijn. Maar wij hebben ons juist daarover laten adviseren. En als je iets monumentaal maakt dan moet het ook monumentale waarde hebben. En er zijn een paar happen uit het gebied, dat lijkt onlogisch. Maar als je daar de kaart van de Nieuwe Dordtse Biesbosch overheen legt dan zie je ineens dat die happen misschien wat minder onlogisch zijn, want dat is precies de Nieuwe Dordtse Biesbosch die eruit gehouden is. Dat is een bewuste keuze geweest. Ik zeg niet dat dat nu per se de juiste keuze is geweest, maar dat is wel bewust gedaan. En ook het gebied daar omheen is onder andere Polder De Biesbosch waar ook in de stukken over wordt gerept. Dat gebied buiten de Nieuwe Dordtse Biesbosch zeg maar, dat heeft vanuit de provincie al een veel betere status, veel, daar kan dan veel minder mee zeg maar. Maar, dus dat is de reden waarom dat gebied wat onlogisch lijkt en ook in de stukken wordt genoemd dat het onlogisch is. Dus dat gebied zal dan, wat ook in de stukken wordt geadviseerd, aangepast moeten worden. Even kijken hoor, de PvdA, die had als eerste gereageerd. Ja die vraagt dan om het advies van het college. Is ook vaker gevraagd. Ja ik denk wel, kijk het is wel zo dat ook de PvdA en ook andere fracties die hebben gereageerd, die hebben zelf toch ook hele duidelijke standpunten over dit gebied. En ook in de media veel daarover gerept. En je hoeft maar even te googelen en je ziet echt keiharde uitspraken, ook van de PvdA, over dit gebied. Dus dat lijkt me toch minder van belang wat het college ervan vindt in dezen zeg maar. En over de bouwopgave. PvdA begon erover, anderen ook. Kijk, we hebben nu al 3.500 woningen in de harde planvoorraad staan. Na jarenlang van krimp in Dordrecht. Kijk, en dus, het is helemaal niet gezegd dat we niet het aantal woningen kunnen bouwen als we het buitengebied beschermen. Misschien, nou dat is eigenlijk wel zeker, zal er wel gebouwd moeten worden op wat minder interessantere locaties financieel gezien. Zo zal een, hoe noemen ze het, onrendabele top op die woningen komen wat op één of andere manier dan gecompenseerd zou moeten worden indien we zo blijven groeien. Even kijken hoor. Even kijken wat het was. Ik moet even, het is ook, kijk normaalgesproken reageert het

college natuurlijk op zulk soort dingen en dat is dan wel heel makkelijk. Ik heb wat aantekeningen gemaakt en, even kijken hoor. Gewoon Dordt. Borging van voldoende groen, dat dat al voldoende zou zijn. Geloof ik. Even kijken hoor. Ik ga even door naar de volgende, even kijken hoor. O ja, over het dagrecreatieterrein van mevrouw Klein-Hendriks, ChristenUnie-SGP. Ja wat ons betreft kan het er ook gewoon bijgetrokken worden en dat wordt ook natuurlijk geadviseerd in het stuk wat erbij ligt om het gebied groter te trekken. In de vorm van een beschermd landschapsgebied. En hoe dat juridisch allemaal in elkaar steekt vroeg u ook om. Ja ik ben geen jurist. Kijk, dat moeten we dan laten uitzoeken. En het is ook onze intentie eigenlijk om gewoon met een breed gedragen voorstel opnieuw naar de raad te komen. Wellicht ook samen met uw fractie, maar hopelijk met zoveel mogelijk fracties, dat we gewoon iets goeds onderbouwd in kunnen dienen wat dan wel kans van slagen heeft.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw, ik ga dan eerst even de heer Jansen, wilt u nog reageren mijnheer Jansen? Want die stak als eerste zijn vinger op. Dus die geef ik eventjes de gelegenheid om ...

De heer Van der Graaf: Ik was nog niet helemaal klaar met de reactie hoor, maar ok.

De voorzitter: Ja, maar er mag gewoon geïnterrumpeerd worden, want ik heb het even nagevraagd aan de voorzitter. Aan de griffier, sorry. Mijnheer Jansen, gaat uw gang.

De heer Jansen: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Mijn eerste interruptie wou ik eigenlijk doen toen, de heer De Graaf was het? Van de Graaf zei we hebben ons laten adviseren bij de indeling van het gebied. Dan ben ik toch benieuwd door wie u zich heeft laten adviseren, en waarom dat advies dan niet is bijgevoegd bij de stukken? Want uit het advies wat wel bij de stukken zit haal ik in ieder geval niet dat het logisch is ingedeeld, maar juist onlogisch dat letterlijk genoemd in het advies. Dus dat, daar zijn we erg nieuwsgierig naar. En u geeft aan dat we al, al 3.500 woningen in de planvoorraad hebben. Volgens mij hebben we een bouwopgave van 15.000, zeg ik even uit mijn hoofd, 10.000. Van 10.000. Dus ik vraag mij af hoe u op het idee komt dat we al 3.500 woningen in de planvoorraad hebben? Dat, ik zou het willen zeggen, we hebben pas 3.500 woningen in de planvoorraad. En ik ben erg benieuwd naar op welke minder aantrekkelijke locaties u dan de andere 6.500 woningen wil gaan plaatsen. Want dat is toch een behoorlijke woonwijk. Dat is toch een behoorlijk aantal woningen nog.

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Als eerste, de adviezen hebben wij ingewonnen onder andere bij het Nationaal Landschapskundig museum. En over de, over die woningen die, ja wij hebben het hier natuurlijk niet over de woningbouwopgave. Kijk, en we moeten de woningbouwopgave, misschien moeten we het allemaal iets anders gaan indelen. Maar dit is een, we hebben het nu natuurlijk over een ander onderwerp waar dan een ander onderwerp zich misschien op moet aanpassen. Denk ik.

De voorzitter: Interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: Mevrouw de voorzitter, begrijp ik nou dat mijnheer De Graaf het een goed plan vindt, nog steeds, om een deel van de rafelranden van de stad vast te zetten om dan nog eens te gaan kijken of we toch nog ergens een plekje hebben voor de andere 6.500 woningen die we nog ergens moeten plannen in Dordrecht de komende periode? Dat lijkt me, dat lijkt me niet handig dat je eerst, eerst alles vastzet en daarna zegt nou laten we kijken of we toch nog ergens een plekje hebben. Dat lijkt me de verkeerde volgorde.

De heer Van der Graaf: Nou het kan u misschien ...

De voorzitter: Mijnheer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Dank u wel voorzitter. Maar dat is inderdaad precies de strekking van het hele idee. Dus dat heeft u dan juist. Even kijken, ik had nog wat andere vragen gehad.

De voorzitter: Ik heb nog een interruptie.

De heer Kleinpaste: Ja voorzitter ik ...

De voorzitter: Interruptie van de heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Ik zou toch graag even een poging willen doen, want er werd wel heel gemakkelijk over de inbreng heen gegaan van daar komt even geen antwoord op. Eén van mijn vragen ging juist ook over bebouwen in de rafelranden. Bijvoorbeeld door daarin te zetten op tiny houses. Soms denk ik is bebouwing beter om kwaliteit toe te voegen aan een gebied dan het te laten zoals het is, of niet te bebouwen. Ik zou toch wel graag Beter voor Dordt willen uitnodigen om op die suggestie dat soms bouwen dus beter bijdraagt aan de landschappelijke waarde en aan de kwaliteit ervan, dan het helemaal op slot gooien van een gebied.

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Dank u wel voorzitter. Ja de vraag is natuurlijk, als je nu een rafelrandje gaat bebouwen, en over vijf jaar nog een rafelrandje gaat bebouwen, en over vijf jaar nog een rafelrandje gaat bouwen, waar ligt dan de grens? En kijk, wij willen gewoon nu de grens stellen en daar, en dan moeten we uiteraard '...' met de negatieve effecten daarvan in de zin van dat we misschien, minder interessante gebieden werd het ook genoemd. Wat ik daarmee bedoel, zijn misschien gebieden die al bezet zijn, waar misschien een bedrijf voor moet verhuizen, dat is ook niet iets nieuws ofzo. Dat hebben we niet zelf bedacht, maar dat kan ook gewoon, waardoor je weer heel veel woningen kan bouwen en op zo'n manier zeg maar woningbouwlocaties te creëren.

De heer Kleinpaste: Maar even, even nog ter interruptie of verduidelijking.

De voorzitter: Voorzitter, of voorzitter. De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Als je, voor hoeveel generaties wilt u dan dat gebied op slot zetten? Ook met het oog op de autonome groei van een gemeente om maar iets te noemen. Ook met het oog op het feit dat je altijd meer huizen zult moeten gaan bouwen, want ook bij de woningopgave heb ik Beter voor Dordt gevraagd hoe zij buiten de polder kans zien om 10.000 huizen te bouwen. En of ze dan voor hoogbouw zijn. Op dat soort vragen is ook geen antwoord gekomen. Dus ik ben reuze benieuwd als je zo'n groot gebied op slot wil trekken hoe je dan dit soort toekomstige ontwikkelingen op het eiland van Dordt voor de betekenis van de stad echt mogelijk wilt houden?

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Ja dank u wel. Ja we willen juist dit gebied voor alle, voor vele generaties Dordtenaren, en wat ons betreft voor alle generaties Dordtenaren die nog gaan komen, behoeden. En behouden, sorry. En hoe we dan de woningbouwopgave gaan invullen, dat is een kwestie, dan moeten we de hoogte in. Bijvoorbeeld de '...' de hoogte in. We moeten het op andere manieren, moeten anders gaan denken. Dit gebied is voor ons dusdanig van belang. En wij denken, en met ons nog vele Dordtenaren die er ook zo over denken, om dit in deze huidige vorm te behouden.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja dank u wel voorzitter. Wat mij opvalt is dat u inderdaad met de op zich duidelijke argumenten een bepaald gebied zo open en zo groen mogelijk wil houden. Dat delen wij. Maar tegelijkertijd heeft u andere opgaven waar u op zichzelf wel voorstander van bent, woningbouw, energietransitie en ga maar door. En daarvan zegt u van nou ja die moeten dan maar ergens opgelost worden. Dus dat betekent dat u daar nog niet een, in mijn ogen niet voldoende concreet beeld van hebt. Dus hoe kunt u garanderen, zou mijn vraag zijn, dat die andere opgaven die we met elkaar gesteld hebben goed te realiseren zijn terwijl u voor een zeer lange periode, als ik u goed begrijp, dit gebied per definitie van elke invulling uitsluit?

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Ja het is heel moeilijk om in de toekomst te kijken. Maar hoe, u kunt toch ook niet garanderen dat we in de toekomst die ruimte nodig hebben? Kijk, wij hebben jarenlange krimp achter de rug. Nu zetten we in op groei. Niemand kan in de toekomst kijken, maar wat ik, wat we wel weten is dat als je zoiets gaat volbouwen dat het niet meer terug te draaien is. En soms moet je ook, ook gewoon een richting willen durven kiezen en bewust een bepaald gebied niet bebouwen dus in dit geval. Zoals we misschien in het verleden ook andere keuzes hadden moeten maken die we niet meer terug kunnen draaien. Als het te laat is, is het te laat. En nu kunnen we dit nog voor, nu kunnen we dit vastleggen. We hebben nu een stadsbestuur, de meerderheid, de grote meerderheid van de raad, merkt u in de commissie ook al. Iedereen zegt eigenlijk, de meesten mensen zeggen eigenlijk al van nou we willen daar inderdaad niet bouwen. Ja waarom dan niet de daad bij het woord voegen en dit gewoon vastleggen voor de toekomst.

De heer Kleinpaste: Maar voorzitter.

De voorzitter: De heer Kleinpaste.

De heer Kleinpaste: Dan toch nog even ter interruptie. Want ik word een beetje ongerust van een zinnetje als 'Nu hebben we een stadsbestuur waarmee dat kan'. Dat voedt mijn gedachten dat het echt over je graf heen regeren is. Want misschien heb je straks stadsbesturen die hele andere ideeën hebben met die polder. Ik denk dat ieder stadsbestuur wat je in de toekomst hebt wordt ook gekozen door de bevolking van Dordrecht, en moet ook de ruimte hebben om te kunnen besturen. Dus dan blijf ik het toch kwestieus vinden om het voor zoveel generaties op slot te trekken.

De voorzitter: Aanvullend hierop mevrouw Klein-Hendriks?

Mevrouw Klein-Hendriks: Sorry, ik had een interruptie op de beantwoording van de vragen die ik had gesteld. En daar wilde ik op doorgaan.

De voorzitter: Zullen we dan eerst even deze? Dan kom ik zo even bij u terug. Ja?

De heer Van der Graaf: Ja, misschien waren mijn woorden iets ongelukkig gekozen, maar het komt er wel, ik bedoel ik sta wel achter wat ik heb gezegd. Kijk, in het verleden zijn ook, we hoeven maar te denken aan het Postkantoor, ik noem maar even iets. In het verleden zijn ook door de stad, door de gemeente beslissingen gemaakt die we achteraf niet hadden moeten maken. En nu hebben we, en dat bedoel ik ermee, nu zijn we ervan overtuigd jongens daar moeten we niet bouwen, want we zien de waarde van het gebied. En misschien komen we straks in een crisis en dan denken we moeten toch een paar woningen bouwen. De goedkoopste manier is in de polder, dus we zetten ze maar even in de polder neer. Om dan vervolgens kunnen we daar nooit meer op terugkomen. En daarom zeg ik dat we nu deze keuze moeten maken.

De voorzitter: Helder. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja, de interruptie, dus ik haal hem even terug. U was bij de, had de beantwoording gedaan van de begrens. Of sorry, de heer Van der Graaf had de beantwoording gedaan van de begrenzing van het gebied zeg maar. En kwam op een gegeven moment op de vraag van maar ik ben geen jurist. En daar wilde ik even naar vragen. En los daarvan, laat duidelijk zijn, ook ChristenUnie-SGP is er geen voorstander van om het buitengebied te kannibaliseren zeg maar met van allerlei dingen. En ook een verglazing van een landschap ook al zouden we dat nodig moeten hebben om andere opgaven, bijvoorbeeld het energietransitie. Ja het heeft, ook dat heeft zo zijn grenzen. Maar de vraag naar, van nou waar zou u dat nou op baseren, en dat vond de heer Van der Graaf juridisch, is eigenlijk meer, is, bent u, is de heer Van der Graaf het met mij eens dat als je iets voorstelt dat dat ook wel stand moet houden? En niet een soort van iets voor de Bühne wat eigenlijk gewoon niet het effect heeft wat u het liefste zou willen hebben zeg maar. Dat is eigenlijk de reden waarom ik vraag naar welke instrument, welke wet, hoe ziet u dat dan voor u? Er worden verschillende adviezen gedaan. Hoe ziet u dat dan voor u?

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Ja dank u wel. Ja we moeten natuurlijk met een goed onderbouwd plan komen. En dat moet ook juridisch onderbouwd zijn anders houdt het geen stand. En hoe we dit, en hoe dat precies vorm moet krijgen dat denk ik dat we dat met zijn allen moeten, en met de juiste ondersteuning, voor mekaar in het vat moeten gieten. En ik denk dat wanneer wij als gemeenteraad, als de meerderheid van de gemeenteraad, dit wil en dat wilden we eigenlijk vanavond peilen, dat we gewoon tot zover kunnen komen. En dat we geschiedenis kunnen schrijven en dit gewoon voor nog vele generaties kunnen behouden in de huidige vorm. En het is ook niet alleen, kijk wij hebben natuurlijk in de reactie van de second opinion en de QuickScan wordt voornamelijk ingegaan over de archeologische waarde in het gebied. Nou, die zijn natuurlijk heel belangrijk. Maar het belangrijkste is natuurlijk dat dit gebied gewoon voor iedere Dordtenaar toegankelijk blijft. En juist omdat we gaan verdichten, en iedereen noemt het hier, de meeste mensen noemen het hier al, we gaan binnenstedelijk bouwen. Juist daarom is het van belang dat we een toegankelijk gebied hebben voor iedere Dordtenaar waar iedereen even zijn hoofd kan luchten. Dus dat.

De voorzitter: De heer Van der Graaf, u mag nog even verder om uw verhaal af te ronden, want u heeft allerlei interrupties gehad. Maar bij een initiatiefvoorstel is het zo dat u ook even de gelegenheid nog krijgt om uw verhaal af te ronden.

De heer Van der Graaf: Ja even heel kort. Er is toch iemand die denkt van ik heb een vraag die niet beantwoord is ofzo? Mijnheer Oostenrijk, of sorry.

De heer Oostenrijk: Ja ik heb heel specifiek ...

De voorzitter: De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Voorzitter ja, dank u. Ik heb heel specifiek aangestipt, dat de voorgestelde bebouwing aan de, van de boomgaard van de Oude Dijk. Betekent met zoveel woorden dat Beter voor Dordt dit initiatief bij voorbaat nu afblaast?

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Nou volgens mij is het gewoon, is het een, geen bouwlocatie. Is het gewoon een, hoe heet het, groene locatie. En wij hebben hem ook, daarom ook in ons initiatiefvoorstel betrokken. Ja wat ons betreft hoort dat inderdaad bij dat gebied.

De heer Oostenrijk: Dus ...

De voorzitter: De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Dus voorzitter, dan beluister ik het goed dat Beter voor Dordt welk plan dan ook wat daar aan het college wordt voorgelegd, want dat zit eraan te komen natuurlijk, bij voorbaat als afwijst?

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Absoluut. En wat is uw standpunt hierin? U wilde daar wel bouwen?

De heer Oostenrijk: Nou, dat heeft te maken met dat verstikkende effect. En wij beoordelen graag initiatieven op hun merites en dit is dan zo'n typisch zo'n voorbeeld dat bij voorbaat welk initiatief dan ook, wat op zich logisch is, tenminste er zit enige logica in dat het een voortzetting is van de villa's die nu aanpalend achter het tuincentrum Pap zijn gerealiseerd. Dat dat op zich een logica is dat dat, dat daar iets ook ontwikkeld gaat worden. Dus, en ik heb ook gezegd van zou dan ook Beter voor Dordt met terugwerkende kracht de bebouwing die nu gerealiseerd is waar kassen stonden, ook terug willen fluiten? Geldt trouwens, want dan ga ik verder door. Geldt de aanwezigheid van kassen in het buitengebied, hoe moet ik die zien? Moeten die tot in lengte van jaren daar blijven staan, of moeten die weg met terugwerkende kracht? Had Beter voor Dordt akkoord gegaan met deze visie over de bebouwing van het industrieterrein Dordtse Kil IV? Dus het gaat er even om hoe strikt wil je in je regelgeving gaan, los van het feit dat we van alles en nog wat in bestemmingsplannen ook al dicht kunnen spijkeren?

De voorzitter: Uw betoog is helder. De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Ja, helder en lang. Kijk, u zegt al, u geeft zelf al aan waar wij bang voor, en dat is precies waar wij bang voor zijn. Hier nog een stukje bouwen, daar nog een stukje bouwen, geen polder meer over. En dat willen wij juist voorkomen, en daarom zeggen wij juist heel duidelijk: geen bebouwing meer in het buitengebied.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja dank u voorzitter. Ik had ook nog een suggestie gedaan om het in het kader van de Omgevingsvisie aan de orde te stellen. Daar gaat het namelijk juist niet over een stukje hier, een stukje daar. Maar op een brede visie van, op het geheel. Maar wel zo dat daar integraal een afweging wordt gemaakt met andere opgaven die je hebt. Dus dat lijkt mij een veel logischer kader om dit aan de orde te stellen.

De voorzitter: De heer Van der Meer. O, Van der Graaf. Ik ben er niet bij hoor vanavond.

De heer Van der Graaf: Ja dank u wel. Die Omgevingsvisie, dat gaat nog een paar jaar duren. En zelfs was van de week in het nieuws dat het misschien nog wel een paar jaar langer gaat duren voordat het allemaal geïmplementeerd kan worden. En daarom lijkt het ons goed om ...

De heer Van der Meer: Even bij interruptie.

De voorzitter: De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Er komt eind november een eerste visie van die Omgevingsvisie, dus dan kunnen we al over spreken.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter?

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Toch even om de heer Van der Graaf een beetje ook aan te geven. Een Omgevingsvisie is niet een bescherming zoals het initiatiefvoorstel is. Dat is misschien wel een hele absolute bescherming. Een Omgevingsvisie is een beleidsdocument in hoofdzaak.

De heer Van der Graaf: Ja dank u wel. En daarom willen we dan eigenlijk ...

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Kijk, de monumentale status dat werd allemaal wel vrij lastig. Maar in de vorm van een beschermd landschapsgezicht zijn die mogelijkheden wel. En dan kan die ook meegenomen worden in die Omgevingsvisie. En dat lijkt, dat is wat ons betreft is dat de richting die we op willen. En, ja wij hopen gewoon breder draagvlak voor in de raad. En wellicht kunnen we gezamenlijk met vele andere fracties een mooi voorstel indienen, wat ook juridisch goed onderbouwd is.

De voorzitter: Ik, we gaan even deze ronde afronden. En dan wil ik eerst even nog de gelegenheid geven aan wethouder Sleeking om de vragen te beantwoorden die aan u zijn gesteld.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, ik weet eigenlijk niet of er heel veel vragen aan mij gesteld zijn. Ik denk dat de conclusie die het college getrokken heeft als voorstel naar de raad, dat die juist is. Ook gehoorde hebbende de discussie vanavond. Dat het vooral een politieke uitspraak is met betrekking tot het polderlandschap wat je daar mee wil. Er zijn natuurlijk enkele scherpe en juiste conclusies getrokken dat weliswaar de raad en overgrote meerderheid heeft uitgesproken dat er in dit gebied geen woningbouwplannen dienen te worden ontwikkeld. Maar dat dat, allerlei projectontwikkelaars en speculanten en beleggers daar geen boodschap aan hebben en gewoon doorgaan met het verhandelen van stukjes grond, die soms ook nog wel opgedeeld worden in allerlei kleinere snippertjes groen. In de hoop dat daar inderdaad toekomstige gemeentebesturen anders over gaan denken en woningbouwplannen wel mogelijk worden gemaakt. Door het opleggen van een andere beschermde status zou je in ieder geval richting die partijen duidelijk maken dat je daar niet van gediend bent. En dat ze wel kunnen ophouden met speculatie. Er zijn allerlei uitspraken gedaan over mogelijke woningbouwplannen. En dan ...

De voorzitter: Heel even, interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: Ja mijnheer, mevrouw de voorzitter. Ik vraag me af of de heer Sleeking nu suggereert dat projectontwikkelaars de stad besturen. Want volgens mij zijn dat, is

dat gewoon de raad zelf en is de, gaat de raad zelf over het vaststellen van bestemmingsplannen en omgevingsvisies. En als de raad besluit ergens niet te bouwen dan kunnen ze grond kopen zoveel ze willen, maar dan besluit de raad ervoor om daar geen bestemming, geen vergunning voor te geven. Geen bestemmingsplan voor toe te wijzen.

De voorzitter: Wethouder Sleeking.

De heer Jansen: Ik zie de angst niet zo.

De voorzitter: Wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Ja voorzitter dat kan heel goed zijn, maar de heer Oostenrijk die duidt al op een locatie die we nu ook niet als woningbouwlocatie hebben bestempeld. Maar waar ik ook niet uitsluit dat er op hele korte termijn een voorstel van een ontwikkelaar komt die daar die grond heeft verworven, om daar wel tot woningbouwplannen over te gaan. Dan kunt u zeggen van ja dat kunnen we wel negeren en naast ons neerleggen, maar zo is natuurlijk uiteindelijk het Belthurepark tot stand gekomen, door ingrijpen van beleggers, ontwikkelaars, die met mooie plannen kwamen om daar woningbouw te realiseren. De woningbouwplannen die we nu hebben, die 4.000 in deze periode, de 6.000 daarna, die zijn binnenstedelijk. Laat er geen misverstand over bestaan dat het college geen plannen ontwikkelt om woningbouw in de polder te bevorderen. Dus dat ook als reactie naar de heer Jansen, die daar ook andere partijen op uitdaagt. Dat is ook als voorwaarde gesteld. De 10.000 woningen die wij willen gaan bouwen die moeten binnenstedelijk worden gebouwd, en voor een heel grootste deel in de Spoorzone en andere locaties die in ontwikkeling zijn of komen, al dan niet door verblijfs, bedrijfsverplaatsingen. En dat zal op een hele gevarieerde manier gebeuren. Er zal zeker ook hoogbouw bij zijn. Dat zal haast onontkoombaar zijn als je in die aantallen woningen wil bouwen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Nou, ik verheug me dat dit college op dit moment nog niet in de polder wil bouwen. Daar hebben we ons als raad ook allemaal achter geschaard volgens mij. In dat geval is het voor deze, voor dit collegeperiode dus ook niet nodig om een andere monumentenstatus aan te, een monumentenstatus aan te vragen. En is dus uw enige doel uiteindelijk als Beter voor Dordt om over uw graf heen te regeren en alle komende stadsbesturen voor een onmogelijke opgave te stellen als daar wel een bouwbehoefte gaat bestaan voor de rafelranden van de stad?

De voorzitter: Wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, ik voel me hier even niet aangesproken. Ik zit hier als vertegenwoordiger van het college en verdedig het collegestandpunt en voorstel aan de raad. En niet als Bvd'er, zeg ik maar. En ik wijs de heer Jansen er wel op dat in 2009 vlak voor die verkiezingen van 2010 die u zo glansrijk verloren heeft, uw partij nog even

snel een besluit er doorheen wilde drukken om de Zuidpolder wel te gaan bebouwen met een Structuurvisie. Over je graf heen regeren gesproken. Dus het is van alle tijden zal ik maar zeggen. De gemeenteraden in het verleden hebben ook besloten tot ontwikkeling van de Merwelanden als recreatiegebied. Is dat over je graf regeren? Volgens mij is dat uitvoeren van een visie. De gemeenteraad heeft in het verleden ook besloten tot realisatie van de Nieuwe Dordtse Biesbosch, met natuur en recreatie. Is dat over je graf regeren omdat je daar geen woningbouw wil, of is het uitvoeren van een visie omdat je de stad niet helemaal wil volbouwen maar in de omgeving van de stad ruimte, natuur en recreatie wil creëren? Dus u moet ook niet denk ik een karikatuur maken van andere standpunten. En laten we elkaar wat dat betreft in de waarde laten en de argumenten ook niet betwisten, want daar gaat het volgens mij ook niet om. De hele raad heeft in het verleden, in het recente verleden, uitgesproken dat bepaalde delen niet bebouwd zullen gaan worden. En ja, wat dat in de toekomst gaat betekenen dat moet je inderdaad afwachten. We hebben nu geen plannen voor bouwplannen, voor plannen in de polder. Maar uitsluiten kun je dat niet. In ieder geval niet zolang daar geen extra beschermde status op rust. De suggesties die zijn gedaan, ook vanuit de onderzoeken die wij hebben laten uitvoeren, die verwijzen inderdaad naar het integreren straks via de Omgevingsvisie in de omgevingsplannen, want daar kun je natuurlijk extra aandacht geven aan bepaalde landschappelijke waarden die je op het eiland van Dordrecht ziet. Ik bemerk uit de reacties vanavond dat daar meer draagvlak in ieder geval voor is dan op die monumentenstatus er nu op te leggen. En nou ja, datzelfde heeft eigenlijk het college ook aan de raad meegegeven van maak uw eigen afweging daarin, en betreft u het straks in die discussie. Waren er nog andere vragen voor mij voorzitter?

De voorzitter: Nee. Ik heb hier alleen nog staan over de experts, over het voorstel. Waarom de experts er niet eerst bij betrokken zijn? Is dat een vraag voor u of?

De heer Sleeking: Nou ja, de fractie van Beter voor Dordt heeft aangegeven dat zij zelf experts hebben ingeschakeld om tot dit voorstel te komen. En wij hebben in een tweetraps raket advies ingewonnen of het verzoek om hier een monumentenstatus op te leggen, of dat voldoende onderbouwd kan worden. Of daar voldoende argumenten op zijn. Nou dat is niet gebleken. Dat is een duidelijke conclusie denk ik. En de gemeente is daar, of het college is daar ook niet contrair op gegaan. Die neemt wat dat betreft die conclusies over.

De voorzitter: Dank. Zijn er nog meer vragen aan de wethouder? Volgens mij heeft u alle vragen beantwoord. Dan hebben we een tweede termijn. En daar gaan we in proberen een conclusie te formuleren. En dan kijk ik even richting de initiatiefnemers van Beter voor Dordt, hoe we met dit stuk verdergaan.

De heer Van der Graaf: Ja dank u wel. Ja ik merk dat er, wat net ook aangegeven werd door de wethouder, dat er wel draagvlak is om het anders in te steken. En ik denk ook dat het goed is om, is wel weer een beetje jammer voor de kijkers thuis natuurlijk. Ik denk ook dat het goed is om nog even terug te gaan naar de tekentafel. Nog even terug te gaan naar de tekentafel en gewoon met meerdere fracties hier even goed naar te kijken. En dan met iets te komen wat wel voldoende draagkracht, draagvlak heeft

binnen de raad. En waardoor we dus wel ons doel kunnen bereiken. En dat is wel vaker gezegd voor nog vele generaties Dordtenaren dit prachtige buitengebied te behouden.

De voorzitter: Dank. Nou dat is helder. De conclusie is dus Beter voor Dordt komt, gaat terug naar de tekentafel. Gaat meer draagvlak zoeken. En komt terug met een nieuw initiatiefvoorstel. Mag ik hem zo afronden? Ja. Dan stel ik ...

De heer Noldus: Voorzitter.

De voorzitter: Ja. De heer Noldus.

De heer Noldus: Ik ben wel benieuwd of het huidige voorstel, als zodanig ook is ingetrokken? Of dat dat nog blijft bestaan naast het voorstel wat ligt? Ik ben daar wel benieuwd naar wat daar het vervolgstandpunt over is.

De voorzitter: Ik hoor net aan mijn linkerzijde dat het allebei kan. Maar ik geef even het woord aan de heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Nou sowieso laten we dat initiatiefvoorstel nog even bestaan. Al is het om als houvast te dienen en daarop voort te borduren en er iets van te maken waar vele fracties hun logo boven willen zetten. Misschien zelfs u wel.

De voorzitter: Aanvullend, of heeft u nog een extra vraag? De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja ik heb, de wethouder heeft net gezegd dat dat niet zo'n gek idee is om deze doelstelling te implementeren in de Omgevingsvisie. Wat vindt Beter voor Dordt van dat idee?

De voorzitter: De heer Van der Graaf.

De heer Van der Graaf: Ja dank u wel. Ja had ik net al gezegd hè. Om als we er nu een beschermd landschapsgezicht van maken dan kunnen we dat in de Omgevingsvisie meenemen. Dus dat vinden wij een goed idee.

De voorzitter: Dat had u al gezegd volgens mij hoor. De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja u laat het voorstel nog even bestaan. En dat kan, een voorstel kan niet weggetoverd worden. Maar ik begrijp dat u het op dit moment niet aan de raad wil voorleggen?

De voorzitter: Dat is, dat is helder. Dan stel ik nu voor, we houden het voorstel aan om als kapstok te gebruiken voor een vervolg hierop. Ik kijk even de commissie rond. Zullen we eerst even 5 minuutjes pauzeren, omdat de installatie of de techniek dan opnieuw geïnstalleerd kan worden? Ja? Dan hebben we nu even 5 minuten pauze.

Pauze

5. Vaststellen startnotitie Circulaire economie

De voorzitter: Goed. We gaan verder met de vergadering. We gaan verder met agendapunt 5, Vaststellen startnotitie Circulaire economie. Portefeuillehouder, wethouder Van der Linden. De startnotitie Circulaire economie is al eerder aangekondigd in de startnotitie Duurzame Stad. Het is belangrijk om even nog te melden dat het de vorm van een startnotitie heeft, maar eigenlijk een uitgangspuntennotitie is. Er volgt later geen visiedocument meer. Op basis van deze startnotitie gaat het college aan de slag. Wie, of wethouder Van der Linden de eerste aftrap doen.

De heer Van der Linden: Mag ik heel kort aangeven waarom het deze vorm heeft? Want ik snap de vraag wel die gesteld is net. Als je puur kijkt naar inhoud zou je zeggen, nou prima RIB. Of prima, het is een RIB. We houden ons even heel neutraal. Want op inhoud worden er een aantal dingen beschreven die het college kan doen. En bij de behandeling van de startnotitie en de vaststelling daarvan rond duurzaamheid is al, zijn middelen toegekend. Dus daar hoeven we niet per se voor naar de raad enzo. Maar als je kijkt naar de beleidsopgave dan vragen we u ook iets van, van u als raad. En ja, wij stellen een aantal dingen voor. U heeft misschien een aantal punten waarvan u zegt die willen we graag ook verankert zien. Ja, daar hoort een raadsvoorstel bij. Dus ik snap de discussie, maar dit is even hoe het college daarnaar heeft gekeken en hoe we er inzitten.

De voorzitter: Helder. Wie van de fracties mag ik als eerste het woord geven? Ik zag mevrouw Klein-Hendriks als eerste. En dan daarna, en dan daarna, ja. Mevrouw Klein-Hendriks, gaat uw gang.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel. Het komt een beetje omdat ik natuurlijk aangaf van nou ik zou het graag als RIB willen zien. Kijk, we hebben, vorig jaar is er een startnotitie Duurzame Stad geweest. En nu hebben we een nieuwe startnotitie, de Circulaire economie. En we grosseren eigenlijk startnotities, maar het is niet duidelijk waarom doen we dat, en met welk doel? Je verwacht eigenlijk een kader of een uitwerking van beleid, maar het raadsvoorstel die gaat, die zegt niet van stel dit vast om te komen tot een visie. Terwijl het wel zegt van nou weet je, we hebben wel een visie, we vinden dat de raad die moet hebben, Dordt Circulair in 2050. Maar we werken dat verder eigenlijk niet uit. Er komt toch geen visie. Het is een beetje tegenstrijdig voorstel. Er is geen tijdpad, proces of budget. En als het doel is om er wel wat mee te doen dan hoort er wel een budget, tijdlijn, vervolgproces en een beoogd doel bij. Dus waarom doen we dit als gemeenteraad? Waarom kan het college niet gewoon duurzaam aanbesteden? En waarom moet het college bij ons komen? Waarom doen we dit als gemeenteraad, met het oog waarop? Dus jawel, we onderschrijven wel degelijk het belang van een Circulaire economie en we zouden dat ook graag uitgewerkt zien. Maar wat we nu voor ons hebben is volgens de ChristenUnie-SGP een RIB en we zouden het dan ook graag als RIB willen blijven zien. En op die manier ook willen inbrengen in de raad.

De voorzitter: Dan de heer Gündogdu voor Beter voor Dordt.

De heer Gündogdu: Dank u wel voorzitter. Om aan te sluiten bij hetgeen wat mevrouw Klein-Hendriks heeft aangegeven zojuist als laatste, kunnen we ons bij aansluiten. Ik

heb dit stuk bestudeerd en met mijn collega's gedeeld. We zijn eigenlijk tot de slotsom gekomen, wie zou nou tegen circulaire economie of het nagaan van de circulaire gedachte kunnen zijn? Zij het zo dat we wel met een aantal vragen zitten wat toch wel duidelijkheid nodig heeft. Om te beginnen, de rol van de gemeente. We lezen dat de rol van de gemeente met name een aanjaagfunctie is, en dat mag ook wat geld kosten lezen we hier terug. Hoeveel dat moet zijn, en hoe die rol wordt ingevuld, ja dat moet nog verder vertaald worden. Daar zouden we toch wel wat meer diepgang in willen zoeken en krijgen, want ja, we zijn nu eigenlijk meer aan het gissen wat de toekomstige rol is terwijl wij vanuit onze kaderstellende rol toch het college een en ander zouden willen meegeven. En dat kan nu middels een amendement hebben we begrepen. Maar we zijn toch wel op zoek naar welke richtingen wij op zoek moeten gaan. Als we het hebben over de rol van onze inwoners. Want we zien een rol voor de alle lagen van de overheid een rol weggelegd, voor het bedrijfsleven. En hoe zien wij in de trant, of in de lijn van de discussie die we met elkaar hebben gevoerd rondom afvalstoffenheffing, een stukje gedragsverandering. Wat is de stip op onze horizon. Sommige collega's hebben daar een hekel aan, maar wat, hoe staan we, waar staan we als het gaat om 2030 met het circulair gedachtegoed en het handelen van onze inwoners? Vervolgens voorzitter, vorige week hadden we een interessante bijeenkomst in de Drechtsteden. En dat ging ook onder andere over onze woningbouwambitie. En de ambtenaar van het Ministerie gaf aan dat wij vanuit de gemeenten de lat vooral bij projectontwikkelaars hoger, steeds hoger aan het leggen zijn, waardoor de bouwkosten ook hoger worden. Waardoor, nou ja, dat heeft natuurlijk een bepaald effect op elkaar. Dat, nou ja, ook de betaalbaarheid van woningen onder andere duurder wordt. En vanuit circulaire gedachten kunnen we natuurlijk wel geheel instemmen dat we ook in onze bouwopgave het circulair gebruik van materieel moeten aanjagen. Maar wat voor effect heeft dat nou op onze ambitie, en met name voor de betaalbaarheid van onze woningen? Dat is echt wel een vraag die, nou ja, blijft rondzweven. En daar willen we toch wel een antwoord op krijgen.

De voorzitter: Interruptie, de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja, dank u wel voorzitter. Denkt de heer Gündogdu dat circulair bouwen, modulair bouwen, enzovoort, per definitie duurder zal zijn? Zeker als ze daar massaal op in gaan zetten? Dat is, klinkt een beetje door als veronderstelling. Maar ik weet niet waar u dat op baseert.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, dank u wel. Dat lees ik onder andere uit de stukken. En ik ga er ook niet vanuit dat circulair gebruik van materieel, want het materiaal is er, dat hergebruik daarvan per saldo duurder hoeft te zijn. Maar feitelijk op dit moment is wel dat het duurder is dan de gangbare marktprijzen, het gebruik van materieel. Maar wil niet zeggen dat we de ambitie weg moeten moffelen, absoluut niet. Waar wij ook even mee zitten, althans duidelijkheid in zouden willen krijgen, is het gegeven dat de landelijke overheid bepaalde richtlijnen heeft. En hoe staan wij momenteel als Dordrecht ervoor? Lopen we in tred met de landelijke ontwikkelingen? Lopen we achter? Lopen we vooruit? Want daar zouden we wat meer informatie over willen. En als laatste punt voorzitter, met name circulariteit bij gebiedsontwikkeling. Want het gaat nu over

circulair gebruik van middelen. Maar hoe zit het met circulair gebruik van gebied, of circulair denken en handelen bij gebiedsontwikkeling? Want dat mis ik ook in dit stukje. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan de heer Van der Meer, die zag ik als eerste.

De heer Van der Meer: Ja dank u wel voorzitter. Wij zijn blij met deze notitie omdat we nu echt in het vervolg op de notitie Duurzame Stad aangeven met de Circulaire economie aan de slag te gaan. In de eerste alinea wordt de urgentie duidelijk aangegeven en de ambitie om in 2050 net als Nederland in zijn geheel ook in Dordrecht volledig circulair te zijn. Die onderschrijven wij van harte. Daar is een systeemverandering voor nodig. En een systeemverandering vereist ook enige regie. En dat is in een eerste puntje wat, waar ik een vraag over heb. Welke regierol gaat de gemeente spelen in het geheel? De urgentie die het stuk uitstraalt wordt in de uitwerking naar onze ogen nog niet op alle punten voldoende waargemaakt. In noem zeven concrete punten. Het einddoel is mooi, maar het pad daar naartoe, en wat daarvoor nodig is, wat een geloofwaardig tijdpad daarvoor is, is niet helemaal duidelijk ook al omdat niet helemaal duidelijk is wat volledig circulair eigenlijk betekent. We moeten in 2030 50% minder primaire grondstoffen gebruiken. Ik neem aan dat dat niet betekent dat we in 2050 helemaal geen primaire grondstoffen meer gebruiken. Wat betekent het wel? Tweede, er is in de notitie relatief veel aandacht voor recycling, maar naar onze mening nog te weinig voor zaken als modulair bouwen, reparabele producten maken, reparatie industrie, en preventie van afval. Derde punt, circulaire gebiedsontwikkeling. De heer Gündogdu had het daar ook over. Is mooi. In de notitie lijkt dat vooral uitgewerkt te worden voor het circulair realiseren van wat er gebouwd moet worden in een bepaald gebied. Maar ik denk dat daarnaast ook aandacht gewenst is voor het circulair functioneren van een gebied. Dat gaat dus ook over de inrichting, leefbaarheid, misschien stadslandbouw, zorgen dat voorzieningen op korte afstand beschikbaar zijn zodat er minder vervoer nodig is, en al dat soort zaken. Vierde, Huis voor Stad en Regio, wordt als een casus genoemd. Ik heb op een bijeenkomst van het platform Duurzaamheid de vraag gesteld of er informatie gegeven mocht en kon worden over de vraag hoe de verschillende ontwerpen circuleren op, scoren op duurzaamheid. En daar hoorde we dat die informatie vanwege de spelregels van de prijsvraag niet gegeven mocht worden. Wat dus betekent dat mensen die een keuze moeten maken dat argument niet kunnen betrekken bij hun keuze. Dus informatievoorziening daarover lijkt ons ook erg belangrijk. Vijfde punt, duurzaam inkopen, 10% in 2022 lijkt ons op het eerste gezicht erg minimaal. Maar misschien kan de wethouder dat toelichten dat dat heel veel is. Maar wat mij vooral verontrust is dat er sprake is over circulair inkopen in vijf projecten. Nou weet ik niet of een project groot of klein is, en hoeveel projecten de gemeente heeft? Maar waarom niet in alle projecten, zoveel mogelijk? Zeker als dat eerst maar om 10% gaat. Zes, stimuleren van circulaire bedrijvigheid. Wat gaan we daar als gemeente aan doen om dat te stimuleren? En zeven, maar dat heb ik al genoemd, hoe gaat de gemeente die systeemverandering regisseren? Wij zouden het fijn vinden als op dit soort punten toch ook wat concretere voorstellen, u zegt van er komt, of de wethouder zegt er komt geen visiedocument als uitwerking hiervan. Ik denk

dat, in elk geval bij mijn fractie en ik vermoed bij andere fracties, toch behoefte aan is om over een aantal concretisering nader van gedachten te wisselen. Dank u wel.

De voorzitter: Dan de heer Bosuguy, die zag ik als eerste. Gaat uw gang.

De heer Bosuguy: Ja, dank u wel voorzitter. Voorzitter, D66 juicht toe dat het college met dit voorstel is gekomen. Circulaire economie is immers onze toekomst. Niet voor niets heeft ook het Rijk 2050 gekozen als het jaar dat onze volledige economie circulair moet gaan worden. In het voorstel lezen we dat het college inzet op drie pijlers. Eén, inzetten op circulariteit bij gebiedsontwikkeling. We zien hier veel kansen voor de stad. Door de vraag verder te concretiseren en gericht te sturen zullen ondernemers met innovatieve oplossingen komen, die niet alleen ten goede zal komen in onze regio maar ook breder, zelfs internationaal. Door in deze projecten voorrang te geven aan bedrijven uit onze regio, kunnen we hen de kans, kunnen we hen de kans geven door hen ontwikkelde producten en/of processen en expertise verder uit te zetten buiten de regio, en zelfs internationaal zoals gesteld. Twee, circulair inkopen en aanbesteden.

De heer Noldus: Voorzitter?

De voorzitter: De heer Noldus, gaat uw gang.

De heer Noldus: Ja voorzitter, een vraag aan de heer Bosuguy. Gaat over de gebiedsontwikkeling waar u aan refereert. Kijk, u heeft tijdens de behandeling van de Woonvisie in december heeft u partijen opgeroepen tot het vooral niet realiseren van dure woningen, en aandacht te schenken aan vooral de betaalbaarheid van woningen. En nu komt u met een voorstel wat dermate prijs ophogend werkt. In Enschede hebben ze ervaring opgedaan met circulair bouwen en zijn ze toch wel geschrokken dat een woning, een beetje gemiddelde woning al gauw 10.000 euro duurder is geworden. Dus ik ben benieuwd waar u in dit kader voor zou willen kiezen, te meer omdat ook afgelopen dinsdag in de Drechtsteden dinsdag, of Drechtsteden vergadering ook is aangegeven, en ook een partijgenoot van u uit Zwijndrecht ook horen spreken, die heb ik er later ook nog over gesproken. Die ook zegt we moeten ook oppassen met dat we steeds maar meer beleid neerleggen waardoor onze eigen ambities, of zoiets van bouwen en realiseren van woningbouw in het gedrang komen. Dus ik ben oprecht benieuwd waar op dit moment de koers van D66 is als het gaat om kiezen we nu voor circulariteit of voor betaalbare woningen? En kiezen we voor circulariteit of kiezen we voor het wegnemen van drempels zodat we vaart kunnen maken in die groeiambitie die ook uw partij onderschrijft?

De voorzitter: De heer Bosuguy.

De heer Bosuguy: Ja voorzitter, ik ben blij dat mijnheer Noldus geeft een voorbeeld geeft uit Enschede en een collega in de Drechtsteden. Maar ik weet niet of ik aanwezig was in december, maar dit is mijn, dit is wat ik uit het verhaal heb gehaald. En ik heb mijn woordvoering gewoon geschreven ook voor Dordrecht. Dus, ja, ik heb voor de rest geen antwoord op mijnheer Noldus.

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel voorzitter. Ik heb een vraag, ook aan de D66. Die juicht het toe dat ondernemers, lokale ondernemers, ook kansen worden gegeven om circulaire economie vorm te geven. Nou dat klinkt heel erg mooi. En mijn vraag aan D66 is toch wel of zij dan ook denken aan dat er een stimuleringsregeling moet komen. Dus er moet geld misschien wel bijkomen, dat weet ik niet hoe de D66 daar over nadenkt, om gewoon deze lokale bedrijven te stimuleren. En wat dat dan is, of het nu een vorm van subsidie of hoe dan ook. En wat D66 ervan vindt dat er bijvoorbeeld wordt genoemd in één van de stukken, dat een verdere ontwikkeling bijvoorbeeld over de overslag in het havengebied, dat daar wel ook een ambtelijke capaciteit van is gemeoid van 12 FTE. Dat betekent ook al kosten, en die kosten zijn nu nog niet geraamd. Dus ik zou graag willen weten wat daar de opvatting van D66 over is.

De voorzitter: De heer Bosuguy.

De heer Bosuguy: Voorzitter, ja als er geholpen moet worden dan moeten we er gewoon naar kijken. In welke vorm, dat zien we dan wel.

De voorzitter: Gaat u verder met uw betoog. Of zijn er nog andere interrupties? Nee?

De heer Bosuguy: Twee, circulair inkopen en aanbesteden. Overheid als launching customer is een ideale manier om de ondernemers de kans te bieden om hun product op de markt te brengen, want veelal hebben ondernemers wel een product klaar maar missen de markt. We vragen hier dan ook aan het college om voorrang te geven voor de bedrijven uit de stad of regio. Drie, economische kansen pakken en creëren van werkgelegenheid. Innovaties rondom circulariteit zien wij als onderscheidend vermogen van onze stad. We hebben de faciliteiten zoals de Duurzaamheidsfabriek om te experimenteren en nieuwe innovatieve producten te ontwikkelen. Met de gemeente als launching customer kunnen deze bedrijven de aansluiting met de markt vinden. We vragen het college dan wederom weer hier voorrang te geven aan bedrijven uit de stad en de regio. We begrijpen dat het komen tot een volledige circulaire economie een uitdaging is. Om het proces te volgen vragen we van het college om een dashboard te ontwikkelen zodat niet alleen de raad maar ook de burger in de stad kan volgen waar we zitten. Voorzitter, als laatste. D66 wil niet alleen monitoren, maar ook meedenken met de belanghebbenden in de stad om de doelstellingen van de transitie naar een Circulaire economie te maken. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik dan het woord geven? De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter. We hebben het over een startnotitie. En ik vind het terecht dat dat een startnotitie is, zeker geen RIB, en allerm minst een raadsvoorstel. Dus zo willen we hem ook, kijkende naar de inhoud, ook beoordelen. En dan kom ik al gauw bij die focusgebieden die in de startnotitie staan aangeduid. Daar staat drie keer het woordje 'we'. En de vraag is, wie is nu 'we' in dit geval? Is dat de gemeentelijke overheid, en waar gaat die dan over en waar gaan ze niet over? Want als het gaat over de circulariteit bij de gebiedsontwikkeling dan kom je al gauw bij de bouwopgave terecht

waarbij dan de vraag aan de orde is van wat betekent het dan voor die bouwopgave? Als je deze teksten leest, is het dan uitlegbaar dat je het moet interpreteren van nou, behoren wij de gemeentes die laten we zeggen het opperste in regeldrift gaat hanteren, Een verwijt aan diverse gemeenten waarbij van de bouwopgave geen fluit terechtkomt? Of moeten we dat anders zien? Waar gaat de gemeente wel over, en waar gaat ze niet over? Als er een, betekent dat dan als er een prachtig bouwobject wat dan gegund wordt aan een projectontwikkelaar dat we dan gaan zeggen van, ja maar jij voldoet aan die en die en die criteria niet. Oftewel, waar ligt het gezond verstand waar we ons wel of niet uit de markt willen prijzen? Daar geeft deze startnotitie geen inhoud in. In ieder geval, ik kan er in concreetheid niet zoveel mee. Datzelfde dat geldt bij dat circulair inkopen en aanbesteden. Ja, het is een prachtige zin wat er staat, maar wat voor aanknopingspunten biedt dat in concreet beleid? Dus ook weer een punt van ik zie hem als een startnotitie ter verdere uitwerking en politieke beoordeling. Dezelfde drie, de derde, we pakken economische kansen. Ja dan staat er ook een prachtig verhaal. We gaan zelfs het realiseren van meer banen met een arbeidsbeperking. Ja dat is prachtig, maar wie gaat daarover? Hoe kan, wat is de rol van de gemeente en wat is de rol niet van de gemeente? Net zo goed als dat ze dan 10% zelf willen inkopen. En in 19, in 2025 30%. Ik wil graag meer duiding hebben wat de consequenties zijn van dat voornemen. En dat zie ik dan graag uitgewerkt in een, dan in een raadsinformatiebrief, of in een raadsvoorstel. Maar in die zin zie ik deze startnotitie als een begin van een discussie. Dank u.

De voorzitter: Helder. Dan de heer Noldus, VVD. Gaat uw gang.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank u wel. Om daar een klein beetje op in te haken en ook wat Beter voor Dordt eerder heeft gezegd. Wat is hierin eigenlijk de rol van onze gemeente? En volgens mij overschatten we onze invloed als gemeente zwaar. Namelijk als je allerlei extra beleid en regels opwerpt bij inkoop en bij gebiedsontwikkeling, krijgen we dan nog wel voldoende leveranciers, voldoende partijen, die brood zien in het ontwikkelen in onze stad, op ons eiland, in plaats van in andere gebieden? Blijven die ontwikkelingen ook wel betaalbaar? Ik noem nu net in Enschede waar ze mee aan de slag zijn gegaan, waar de woningen al gauw 10.000 euro duurder werden. Door de stapeling van ambitieus beleid kan er bijna geen woning meer gebouwd worden, was ook de conclusie afgelopen dinsdag in de Drechtsteden.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Er is ook een landelijke nota Circulaire economie. Ook die mikt op circulair zijn in 2050, volledig circulair. Ik ga ervan uit dat daardoor de markt echt gaat veranderen. Dus ik heb het gevoel, maar graag uw reflectie daarop, dat u praat over de markt zoals die nu is en niet anticipeert op de markt zoals die gaat worden.

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Ja voorzitter, de heer Van der Meer geeft terecht aan, uiteindelijk pakt de markt dit op. En we zitten hier op een eiland maar onze economische grenzen gaan zeker breder dan het eiland waar we op zitten. Dat is wat ik bedoelde met mijn intro.

Kijk, we kunnen hier wel hogere, de lat hoger leggen dan elders in het land. Maar dan doen we uiteindelijk onderaan de streep onszelf tekort op andere doelstellingen die we willen bereiken. En volgens mij is dat het, in ieder geval voor de VVD, is dat het laatste waar we aan denken. En als de markt dit oppakt, en met name ook inwoners en bedrijven daarin, nou ja goed, dat is denk ik een mooie ontwikkeling. Uiteindelijk zal het wellicht ook een oplossing bieden voor een aantal vraagstukken waar we op dit moment nog voorstaan. Maar om daar nu op dit moment met deze startnotitie voorgelegde besluiten mee aan de slag te gaan, ja dat geeft ons toch een beetje een dubbel gevoel. Als je kijkt naar andere doelen die we willen realiseren als stad.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja een vraag ter verduidelijking aan de VVD. Van hoor ik u dan eigenlijk tussen de regels door zeggen dat u zich niet kunt scharen achter het voorstel om Dordt Circulair 2050 te zijn?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Nou voorzitter, kijk, dat gaat an sich wel weer wat ver. Kijk, wij willen ook een rijksbeleid wat er is en daar zullen wij als gemeente in meegaan. Maar dat is vooral iets wat door onze inwoners en bedrijven daarin getrokken gaat worden. Het voorstel zoals het nu voorligt, en dan kom ik ook meteen tot de conclusie, staat ook niet in wat uiteindelijk de kosten en effecten gaan zijn hiervan. Dat maakt wel dat wij terughoudend zijn of wij in kunnen stemmen met dit voorstel. We wachten even de discussie en ook de reflectie vanuit het college nog af. Maar op de eerdergenoemde punten hebben wij ernstige bedenkingen over of wij hiermee in kunnen stemmen. Dus tot zover voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van de heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ja nog een vraag aan de heer Noldus. Vindt hij wel of niet dat de gemeente wel een rol moet spelen en een regierol in dit geheel moet pakken?

De voorzitter: De heer Noldus.

De heer Noldus: Nou kijk, de gemeente zou daar best een regie, een faciliterende rol in kunnen hebben. Maar die is wat ons betreft in ieder geval een heel stuk kleiner dan in deze startnotitie uitgewerkt staat.

De voorzitter: Wie mag ik nog meer het woord geven? Mijnheer Jansen, Partij van de Arbeid.

De heer Jansen: Dank u wel mevrouw de voorzitter. Ja, de heer Van der Meer zei het al. Eerste alinea begint goed. De eerste alinea staat ook, is ook het enigste alinea waar enige visie in te ontdekken is. Maar de eerste alinea komt op zich ook niet van de gemeente Dordrecht, van het college. De eerste alinea komt eigenlijk vanuit het Rijk. Want wat er in de eerste alinea staat is niet 'Wij willen in 2050 circulair zijn', daar staat

letterlijk in, en dat klopt ook, 'Wij moeten van het Rijk in 2050 circulair zijn'. Dat is een mooie ambitie. Die ambitie onderschrijven wij ook. Maar de rest van het stuk roept bij ons wel wat vragen op. Zo wordt er terecht gewezen op onze maritieme positie, dat we daar koploper in zijn. En we zouden ook graag koploper worden op het gebied van circulariteit. Daar hebben we een mooie Duurzaamheidsfabriek in. Dat schept economische kansen voor de gemeente, voor Dordrecht. Maar dat vereist wel enige visie. En die visie die zien wij in dit stuk in ieder geval niet terug. Wat wij wel in dit stuk terugzien trouwens, daar had ik eigenlijk mee willen beginnen, is een hoog 'Make Dordrecht great again' gehalte. De verengelsing heeft volop toegeslagen. Wat ons betreft had dat rapport ook gewoon in het Nederlands gemogen. En had de, hadden er een stuk minder verengelste termen in terug hoeven te komen. We hebben zo'n prachtige taal, laten we er zuinig en trots op zijn. De vraag wordt gesteld, ik ga verder. De vraag wordt gesteld of we als gemeente bereid zijn de kosten te maken om dit allemaal te realiseren. Dat is natuurlijk een vraag die we pas kunnen beantwoorden, de heer Noldus gaf het ook al aan, als we er een prijskaartje aan vast kunnen hangen. En dat kunnen we op dit moment nog niet. Je kunt echter ook de vraag stellen, kunnen wij het ons als gemeente veroorloven om niet richting circulair te gaan? Want we moeten nou eenmaal van het Rijk, en terecht. Wij hadden dus liever een wat beter uitgewerkte, een goed uitgewerkte startnotitie gezien op basis van wat realistisch is, in plaats van mooie, mogelijk onhaalbare wensdromen. Dat is tot zover onze opvatting over dit, over deze startnotitie.

De voorzitter: Dank. Wie nog meer? Anders gaan we naar de beantwoording van het college. Wethouder Van der Linden, gaat uw gang.

De heer Van der Linden: Nou dank. Even kijken. Er zijn een hoop dingen gezegd over de inhoud. Ook een paar dingen over dingen die u zou willen toevoegen. En een paar dingen over, nou, ja, kunnen we ons vinden in de doelstellingen en in de manier waarop we daar over hebben geschreven? Daar begin ik even mee denk ik. Kijk, er is een Rijks doelstelling en daar sluiten we bij aan. In 2050, dat duurt nog 30 jaar, dat is heel erg lang als je kijkt naar. Als je bijvoorbeeld terug zou kijken, als je bijvoorbeeld kijkt hoe ver we nu zijn met de energietransitie, 30 jaar terug en nu. Dat kun je bijna niet vergelijken. Als je kijkt naar afvalscheiding en afvalgebruik en hergebruik. We kunnen nu op onze afvalsorteercentrum meer dan 35 soorten afval hergebruiken en scheiden enzovoorts. En als je dan teruggaat naar 30 jaar terug dan had je glas en papier en dat was het ongeveer. Dus 30 jaar is lang. Er is ...

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja de verleiding is erg groot. De wethouder begint over afval. Maar toch zit dat niet binnen deze, dit bestek van deze startnotitie terwijl er ergens wel, als het even gaat over circulair, hoort er dat misschien wel bij stiekem.

De heer Van der Linden: Ja dat hoort er niet bij, dat ga ik uitleggen.

De voorzitter: Wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Maar dit waren twee voorbeelden om aan te geven uit 30 jaar vooruitkijken, relaterend aan 30 jaar achteruitkijken. In 1990 konden wij ons niet indenken dat je 35 soorten afval kon scheiden, hergebruiken, enzovoorts, opwekken tot nieuw materiaal. Wat je daarmee kon doen. Niet voor te stellen. Met energie hetzelfde, en er zijn nog veel meer beleidsterreinen. Nou met circulariteit zitten we ergens vooraan in die gedachtenvorming en dat gaat de komende jaren zijn beslag kijken. We hebben meteen gezegd toen wij met dit thema bezig gingen, we moeten het wel compact houden. Want je kunt de hele wereld organiseren, en iedereen betrekken enzovoorts, maar we doen al heel veel andere dingen. We kunnen toch niet veroorloven niks te doen, want daar is het thema te belangrijk voor. Daar vinden we ook te veel aanleiding om te zeggen ja we moeten wel echt wat willen doen ook, en we kunnen ook wat doen. Tegelijk, we hebben een heleboel opgaven gedefinieerd met elkaar. Een bouwopgave, een werkopgave, een opgave op energie. We gaan ook bezig met een afvalgrondstoffenplan. Noem maar op, en nog veel meer. Dus er is voor gekozen om dit een focus te geven. En u kunt zelf zeggen is die focus goed gekozen of is die niet scherp genoeg of is die veel te ambitieus. Maar dat is de focus die we vanuit het college hebben willen geven. Even de afperking. Waarom zit afval er niet bij? Nou u weet hè, we hebben twee, drie weken geleden de startnotitie Grondstoffenbeleid besproken en vastgesteld. Belangrijk vanuit de inhoud, maar ook belangrijk voor het contact met de stad. Want elke inwoner produceert afval en moet het op een of andere manier kwijt. Dat is een fors deel van de discussie ook, hoe zorgen we ervoor dat iedereen afval wil scheiden maar ook kan scheiden. Hoogbouw of monument is heel wat anders dan een huis met een tuin. Dus daar gaan we het over hebben. Dit is ook anders dan energie. Daar hebben we het eind vorig jaar al over gehad. De energieopgave is veel concreter benoemd, ook binnen nu en deze collegeperiode, dan de afval, dan circulariteit omdat we veel verder zijn en de opgave veel concreter is.

De voorzitter: Interruptie van de heer Jansen.

De heer Jansen: De energietransitie is niet alleen veel concreter benoemd, wat ons betreft ook veel minder ambitieus. Helaas.

De voorzitter: Wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ja ik vind een ambitie voor 2050 klimaatneutraal of energieneutraal te zijn best ambitieus, maar. En niet heel veel minder dan circulair te willen zijn. Alleen bij energie hebben we iets meer gedachtes en concrete manieren. Wat kunnen we dan wel? Want opschrijven dat je circulair wil zijn dat is mooi op een mooie februari middag of avond in 2020. Maar wat kun je dan wel? Dat is nog heel moeilijk in beeld te brengen. Dat bepaalt ook voor een deel onze rol. We, dat zijn wel als samenleving. We als samenleving, niet alleen Nederland, een klein land aan de rand van een klein continent, in een best grote wereld. Maar dat is iets wat heel de wereld aangaat. En sommige gebieden zijn wat verder, en anderen nog helemaal niet eens begonnen. Dat gaan we met z'n allen doen. Dat is een systeemverandering, enzovoorts. Maar we gaan het nu ook even weer concreet maken. We als inwoners gaan allemaal iets mee doen. We hebben een aantal voorbeelden te pakken. U bent allemaal weleens in de Duurzaamheidsfabriek geweest. En u heeft daar best ook denk ik meeslepend

horen vertellen over wat daar gebeurt aan circulariteit. Er ligt tapijt op de vloer. Dat is niet van de Duurzaamheidsfabriek, dat is van de fabrikant. En die levert dat, en die neemt het ook weer terug want die weet ja met dat tapijt kan ik ontzettend veel doen. Daar kan ik weer nieuwe handel van maken dus ik ga dat niet een beetje verkopen aan een locatie, ik wil dat houden want ik kan het weer terugnemen. Dus wat de Duurzaamheidsfabriek heeft is niet een tapijt. De Duurzaamheidsfabriek heeft een middel om over de vloer te lopen in gebruik. Ze hebben ook geen gloeilampen of verlichting, want zo'n fabrikant zou wel gek zijn om zijn verlichting te verkopen, die wil het natuurlijk terug om weer nieuwe dingen mee te kunnen doen. Dus het is een verdienmodel, geen kostenpost. Verdienmodel. Dat geldt voor een aantal dingen, een heleboel dingen nog niet. Dat weten we ook wel. Daarom, ja ik praat door tot het knopje, ja zo is het hè. Ja. Dit even als voorbeeld. En dan ga ik daarna in op de drie concrete lijnen die we hebben. Maar misschien, ja toch?

De voorzitter: Ja heel even de heer Oostenrijk. Gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, ik vind dat bekende voorbeeld van het tapijt dat ontroert me bijna.

De heer Van der Linden: Dan ga ik hem nog een keer inzetten.

De heer Oostenrijk: Dan kom ik toch even terug op dat inkoopverhaal, want dat staat in de notitie. Dan, hoe, kunt u concretiseren op enigerlei wijze hoe u dan in 2022, want dan hebben we het over minder als twee jaar, al 10% circulair wil inkopen. Waar hebben we het dan over? En is dat 10% in goederen, 10% in geld? U zult toch enige duiding moeten geven waar we het over hebben, en of we ons daaraan kunnen committeren?

De heer Van der Linden: Ik weet niet meer wie het was, ik denk mevrouw Klein-Hendriks of de heer Van der Meer, die zei van ja 10% is dat niet een beetje weinig? Dat zei u, ja. En u zegt ja is dat niet een beetje veel?

De heer Oostenrijk: Nee, ik vraag duiding over waar we het over hebben. En dan kan ik pas beoordelen of het weinig of veel is.

De heer Van der Linden: Ja. Nou dit soort vragen zijn hele goede vragen. En we staan eigenlijk zo aan het begin dat het heel moeilijk is om te zeggen het is heel veel of heel weinig. We merken aan alle inkooptrajecten die je kan bekijken dat 10% eigenlijk op dit moment redelijk ambitieus is omdat ook het Rijk het best ingewikkeld vindt om dit goed te definiëren. Ik weet uit een, vanuit een andere functie in een verder verleden dat er een Rijk inkoopprogramma was dat duurzaam aan het inkopen was. Dat vond men tien jaar terug al ingewikkeld maar dat is nu veel verder. En in dat programma was ook ruimte voor circulair inkopen. Nou je moest überhaupt uitleggen wat het woord was natuurlijk omdat dat toen nog echt helemaal nieuw was. Nu zijn we iets verder. Nou denk, we besteden in de Drechtsteden per jaar miljoenen aan alles variërend van koffie en thee tot kantoormeubels, tot ICT-systemen, tot nieuwe gebouwen, enzovoorts. Er zijn kavels rond kantoormeubilair enzovoorts, waar je circulair kan denken. Maar het doel van ...

De heer Oostenrijk: Voorzitter, ter interruptie.

De voorzitter: De heer Oostenrijk, gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Ik wil uiterst concreet zijn. Ik zag de hal vol met kopieermachines. Is de volgende generatie circulair?

De voorzitter: Wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ik heb werkelijk geen flauw idee. Echt niet. Geen flauw idee. Maar dat, deze vraag gaan we de komende dertig jaar stellen over naar schatting 45 miljoen artikelen. Dus hele goede vraag, ik weet het niet. Want u heeft al is vaak over inkoop gepraat. We willen ook lokaal, we willen SROI, we willen duurzaam, we willen circulair, en we willen goedkoop. Dat moet allemaal hè. Vijf dingen. Dus dit is iets wat je moet uitvinden. Dus dat we ons streven hebben op 10% is ambitieus als je kijkt naar Nederland, waar wij als overheid, nu staan. Ik denk wel dat het een hele concrete is. Hier kun je als aanbestedende overheid, als inkopende overheid, iets doen. Wordt het 5%? Ik weet het niet. Wordt het 15? Ik weet het niet. Maar we zetten in op 10. En als we in 22 op 10 zitten dan kun je ook na gaan denken over de stap naar 30. En als je ziet, hé sommige dingen lukken heel goed alleen dat koop je bijna nooit in of de waarde is heel laag. Kijk, koffiebekertjes circulair, dat is niet zo ingewikkeld geloof ik. Daar heb je heel veel van maar ze zijn goedkoop.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja. Gisteravond na de fractievergadering de monitor. Het ging over, over koffiebekertjes, 85 miljoen composteerbare koffiebekertjes die gewoon bij het restafval verbrand worden. Dus het geeft maar weer, we kunnen menen circulair te zijn door een circulair logo overal op te plakken, maar het mist wel de focus waarom we circulair zijn. Überhaupt, gaat dat gewoon het milieu helpen of gaat dat alleen maar de burger op hogere kosten helpen?

De heer Van der Linden: Ja, ik merk dat u die vraag steeds aan mij stelt. En dat vind ik prima want ik ben portefeuillehouder voor dit onderdeel. Maar dit is dus een onderdeel wat we aan het uitvinden zijn. Dat staat ook in de startnotitie. Dit is niet een beschreven wel, we weten niet als je het zo doet komt dat eruit. Want er zijn ook allerlei onderzoeken, dat weet u ook wel, je kan 1000 koffiebekertjes pakken en die gebruiken eenmalig en dan zijn ze weg of ze worden ingezameld. Je kan ook een koffiemok meenemen en die wordt afgewassen, maar dat heeft ook weer een milieubelasting. Kortom, daar zit veel meer aan vast. Moeten we nu allemaal niet doen denk ik. Heeft niet zoveel zin. Dit ...

De heer Oostenrijk: Voorzitter. Dan toch.

De voorzitter: Nee ik heb eerst de heer Gündogdu van Beter voor Dordt. Gaat uw gang.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, dank u wel. Toch even over die 10% filosoferend. Want u heeft een aantal lijnen uitgezet vanuit het college waarvan u zegt nou hier gaan we de komende jaren op inzetten. Maar ook een stukje vanuit, stukje acceptatie vanuit de samenleving. Is bij u de gedachte opgekomen om, als het gaat om circulair handelen en denken, om juist de pijlen te richten op laaghangend fruit waarbij dus acceptatie van de burgers, de bewoners, en ook vanuit de regierol, of dan faciliterende rol vanuit de gemeente, om dat in gang te zetten. En daar expertise, ervaring mee op te doen om vervolgens grotere slagen te maken. Dat is mijn eerste vraag. En mijn tweede, had ik zojuist ook gesteld, want hoe lopen wij als we gemeente Dordrecht vergelijken met andere gemeenten, met circulair gedachtengoed? Is daar een bepaald beeld van te geven?

De voorzitter: Wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Dank. Ik maak even de rol af, want ik heb hier natuurlijk een aantal vragen opgeschreven. Onze rol is dus beperkt. Als het gaat om inkoop denk ik dat we een ambitie kunnen uitspreken, daar ook naar kunnen handelen en dan kunnen kijken hoe we daar steeds verder mee gaan. Moet je prijzen afwegen, moet je ook lokaal afwegen, enzovoorts. Als je kijkt om de andere rollen, dan gaan het om aanjagen, stimuleren, ook soms voorlichten. Dan kom ik ook op de doelgroepen. Je ziet gewoon heel nauw omschreven waar we ons vooral op gaan richten. Als je het hebt weer even over grondstoffenplan, dat gaat elke inwoner van Dordt, moeten zelf een keer een keuze gaan maken, of na gaan denken, of iets regelen om of wel te scheiden, of wel anders aan te bieden, enzovoorts. Dat vereist heel veel communicatie. Je merkt ook dat die communicatie, bijvoorbeeld in de pilotgebieden, aankomt en ook tot de interessante gesprekken leidt.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter.

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Nou doet de wethouder het weer. Weer het grondstoffen startnotitie zeg maar erbij halen, en dit gaat over de startnotitie Circulaire economie. Dus ik vind het heel vervelend, en ook nog een vraag ter verduidelijking. De rol zegt u bij inkoop dat kunnen we eenvoudig doen. Wie is die we? Heeft u daarvoor de gemeenteraad nodig?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Linden: Ik vervolg mijn betoog. En ik heb het over afval omdat het een voorbeeld is van een hele grote ambitie waarbij we de inwoner, elke inwoner, nodig hebben. Punt. Bij circulariteit is dat nu niet zo. We hebben gekozen voor bouw, voor arbeidsmarkt en voor gebied. Dat zijn een aantal terreinen. Daar hebben wij aan geld ongeveer 50.000 euro voor. Aan inzet ongeveer 1 FTE. Als u zegt dat is veel te weinig, prima. Maar dan is het aan u om daar meer van te maken. Dus binnen de context die we hebben, en ik wil nu echt mijn zin even afmaken want anders dan duurt het langer dan nodig. Binnen de context die we hebben is dit de inzet die we kunnen leveren. Is dat

meer of minder dan wat de rest van het land levert? Dat is moeilijk aan te geven. Ik heb een aantal steden ken ik wat beter vanuit het duurzaamheids, ja sorry, ander woord, duurzaamheidsveld. En daar zitten een aantal bij die doen ook veel aan circulariteit. Elke gemeente, ik denk aan Haarlemmermeer die een heel innovatief bedrijventerrein ontwikkelt. Ik denk aan een aantal steden die over een nieuw stadskantoor, of een nieuw stukje woonwijk hebben ontwikkeld waar duurzaamheid, of energie, of circulariteit een rol speelt, '...' projecten om op te werken. Daarbij kun je niet zeggen er is een top 20 te maken van meer of minder circulaire steden of gemeentes. Ik denk wel dat met de pilots die we aan het doen zijn, en we hebben er meer gehad, hebben we een paar jaar terug ook een aantal projecten bij mekaar gebracht. En het ging van koffiedrab tot ziekenhuisafval, allemaal unieke dingen. Soms hightech, soms heel lowtech. Maakt duidelijk dat er heel veel innovatie zit, ook op dit thema, in ons bedrijfsleven. En die zoeken ook het contact zonder meteen te weten mijn idee gaat jouw idee helpen. Maar we hebben elkaar wel even nodig om te kijken gaat dit werken. Dat geeft een antwoord op uw vraag. En ik weet dat u het liefst ergens op een rangorde wil worden ondergebracht. Die kan ik hiervoor niet zo goed maken. Binnen de context die we hebben is dit wat we kunnen doen. Ja.

De voorzitter: Aanvullend daarop, mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Bedankt voor uw antwoord. Maar u maakt nu de keuze voor drietal denk ik behoorlijke opgaven. Dus ik wil eigenlijk meer die drie tegenover de landelijke ontwikkelingen, of de keuzes die in andere gemeenten zijn gemaakt, zou ik daar tegenover willen zien. Want een bouwopgave circulair, ja dat is me nogal wat.

De heer Van der Linden: Maar voor de duidelijkheid. Wij gaan nu niet zeggen o vanaf vanavond wordt het circulair, dus elk huis, en we gaan er de komende jaren waanzinnig veel bouwen, elk huis wordt helemaal circulair. Dat gaat natuurlijk niet gebeuren.

De voorzitter: Mijnheer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Voorzitter. Dat begrijp ik uiteraard. Maar vanavond bespreken we dit onderwerp voor het eerst. En dit is, er wordt natuurlijk ook vanuit huis gekeken naar hetgeen wat wij hier met elkaar delen en bespreken.

De heer Van der Linden: Ik weet niet wat ze dan zien maar dat.

De heer Gündogdu: Ja. Maar dat is natuurlijk wel een boodschap die vanaf morgen in de stad gaat, zijn weerklank gaat krijgen. Dus wat is de boodschap, en als we het hebben over ik heb zojuist gezegd laaghangend fruit, laten we daarmee beginnen. Maar u pakt gelijk de grootste, het bouwen. Nou ja, ik ben benieuwd dan zeg maar wat het onderstuk dan over twee jaar is als het gaat om circulair en bouwen.

De heer Van der Linden: Maar toch even.

De voorzitter: Wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Het laaghangend fruit, bouw, is een sector waarin heel veel, want kijk, wij als overheid, leuk. De markt gaat het doen. De markt zegt, met circulariteit kunnen we heel veel doen. Dat zegt de markt. Dus wil je laaghangend fruit dan is bouw een sector, niet elk bedrijf, niet elke bouwsoort, lang niet elk gebied. Maar de bouw is een sector waarin je veel kan bereiken. Bijvoorbeeld omdat, bijvoorbeeld beton een materiaal is wat ongelooflijk veel energie heeft gekost om het te maken, en je kan het hergebruiken. Ook dat kost energie, maar die afweging kun je bij beton wat ruim voorradig is goed maken. Enzovoorts.

De voorzitter: Interruptie van mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja toch ook naar aanleiding van wat door de heer Van der Meer is aangegeven over de regierol van de gemeente. Want hierin mis ik dus totaal de regierol van de gemeente terwijl ik wel het me kan voorstellen dat ook de bouw geholpen is met hulp van de gemeente, al was het alleen maar om gewoon van de gebouwen de gebruikte materialen goed te verzamelen. De bouwspaspoorten. En dan kan je wel degelijk gewoon een faciliterende rol in vervullen. Want dat is op dit moment het allergrootste knelpunt bij het circulair slopen zeg maar, met bouwen van materialen, van gebouwen.

De voorzitter: Mijnheer Van der Meer, aansluitend daarop? Gaat uw gang.

De heer Van der Meer: Ja. Er wordt ons gevraagd om in te stemmen met het doel van circulair volledig in 2050 te zijn. Dus anders dan de heer Gündogdu heb ik niet zozeer behoefte aan vergelijking met andere gemeentes, maar aan vergelijking van wat we doen met het uiteindelijke doel wat we willen realiseren. En ik hoor de wethouder allemaal interessante dingen zeggen die heel belangrijk zijn en ook enthousiasme bij mij oproepen over wat er gebeurt. Maar tegelijkertijd zegt hij eigenlijk van ja maar ik heb maar een beperkt budget en ik kan maar heel weinig. Ik denk dat we, dat het van belang is om dat goed onder ogen te zien. En dat we niet dat budget per se als gegeven moeten beschouwen als we eigenlijk met elkaar vinden dat we een hogere ambitie moeten hebben. Dus daar zit ik even naar te zoeken. Van wat is nou een realistisch pad naar die ambitie, want anders heb ik toch moeite om die ambitie te onderschrijven.

De voorzitter: Helder. Maar laten we heel eventjes, heel even de wethouder zijn verhaal afmaken. En dat we daarna dan nog even kijken of er nog vragen over zijn, want we gaan nu een beetje van links naar rechts schieten.

De heer Van der Linden: Nou op zich gaan we heel keurig het lijstje af hoor, alleen. Op zich gaan we keurig het lijstje af want u had nog een paar vragen gesteld. Misschien even om die bouw af te maken. Juist bij bouw, wat dus op zich een sector is die best heel complex en groot en ingewikkeld is, maar daar zit dus heel veel expertise en ook beweging in de circulariteit. Daar vragen we ook naar als er een gebouw gesloopt wordt. Ik weet nog wel een paar jaar terug was de vraag, als er gesloopt wordt blijft er heel veel bouw materiaal over. Letten we erop dat het weggaat? Nou moet u eens kijken bij een sloopproject. Daar wordt echt elke kabel tot op de millimeter van de bodem afgeknipt en gesorteerd. Daar wordt elke steensoort gesorteerd. Daar wordt elk

zeldzaam of uitbundig beschikbaar materiaal gesorteerd. Alles gaat terug bijna. Dus juist die bouw is daar heel ver in. En dat, dat nemen we ook mee in aanbestedingen. Dan eventjes over.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter.

De heer Van der Linden: Ja mag ik hem, kijk, het is uw vergadering. Dus.

De voorzitter: Ik had even gezegd dat we even de wethouder uit zouden laten praten, en dat we dan nog vragen.

De heer Oostenrijk: Ja maar ik kom terug op het woord bouw.

De heer Van der Linden: Ok.

De voorzitter: Ja.

De heer Van der Linden: Het dilemma wat de heer Van der Meer nog een keer schetst dat is natuurlijk het dilemma, en daar staan we voor in lokale politiek. Wat kies je tegen welke middelen. Nou in, dat gesprek hebben we een beetje gehad vorig jaar bij de startnotitie. We hebben echt veel capaciteit op energie, daar hebben we ook een heel concrete, vergaande ambitie op. Betekent dat je andere dingen ietsje minder kan doen. Ook al zou je misschien veel meer willen. Binnen wat we kunnen doen hebben we denk ik een focusgebied gepakt wat realistisch is, waar we echt stappen kunnen maken. Waarbij we niet kunnen zeggen weet je wat, we gaan een monitor maken waarbij we van nu tot 2050 al kunnen overzien welke stappen we heel concreet kunnen maken. Er zijn wel landelijke modellen waar we bij proberen aan te sluiten. Die een vorm van een dashboard opleveren. Maar een dashboard is niet iets van nou druk nog eens op een knop en dan gaat er wat gebeuren. Maar het geeft wel inzicht in een aantal sectoren in hoever je dan bent. Die modellen zijn in ontwikkeling. We volgen die ontwikkelingen en nou willen daarbij aansluiten. Dan denk ik, ik ga even kijken hoor. Het meeste heb ik denk ik gehad. Ja. Ik denk dat ik het hier even bij laat.

De voorzitter: Dan is het woordje 'bouw' wat even heeft. De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, want ik heb al in mijn eerdere woordvoering die bouwopgave genoemd. Met de kernvraag toch van bedoelt deze startnotitie een aanscherping te geven aan allerlei bouwontwikkelingen in deze stad? En met name gaat het dan in dit geval over woningbouw. Waarbij we, waarbij dan duidelijk wordt of dat een belemmering geeft in onze ambitie of niet. Dat, daar geeft deze notitie geen inhoud in. Meldt wel iets, maar is voor mij onvoldoende richting van willen we, hoe hoog willen we als gemeente de lat leggen aan criteria als het gaat om te bouwen woningen?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Linden: Ik snap de vraag. Ik kan daar geen. Kijk, als u de notitie leest dan ziet u vooral aan onze kant een inspanning op wat er is eigenlijk beschikbaar, wat kan er eigenlijk? Wat zouden we kunnen willen? En wat gaan we willen? We gaan nu niet

voorschrijven dat elk nieuw te bouwen huis helemaal circulair moet zijn. Kijk, tot een paar jaar terug was het normaal, denk je eens in, normaal om huizen aan te sluiten op gas. Dat is nu een absurde gedachte. Want als je nu een nieuwbouwhuis op gas aansluit dan weet je dat je als je over 5 of 10 of 15 of 20 jaar je huis verkoopt, dat je dan eigenlijk je huis minder waard laat zijn want het moet nog een keer. Nou misschien wordt het waterstof, is nu nog een beetje prijzig maar dat kan heel goed. Maar daar moet nog een keer iets mee. Nou, nu zijn we er bij het circulariteit echt niet zover. Met apparaten zijn we al wel zover. Want u betaalt ook een verwijderingsbijdrage als u een auto koopt die nieuw is. En u betaalt een verwijderingsbijdrage bij uw koffiezetter enzovoorts. Nou, of dat het huis ooit zo zal zijn, ik weet het niet. Maar we gaan wel op een aantal terreinen kijken wat er mogelijk is, mede op verzoek ook van de bouwsector. Die natuurlijk ook wel ziet ja wij stoppen heel veel grondstoffen in die gebouwen. Die gaan 30, of 50, of 80 jaar mee en dan komen ze terug. Wat kunnen we daarmee? Hier staat dus geen nieuw, geen nieuwe regelgeving in die we nu gaan toepassen. Maar wel dat we ons gaan inspannen om de sector mensen, of de bedrijven in de sector aan mekaar te verbinden. Samen te kijken met een paar voorlopers, wat kunnen we doen. En wie weet komt er een project uit waarin we zeggen we gaan bouwen met bagger, of we gaan helemaal circulair voorschrijven. U heeft ook een aantal bouwprojecten in de stad gezien de afgelopen tijd waarin, als je de technische voorschriften leest, vergaande suggesties zijn gedaan of voorschriften zijn gegeven ten aanzien van duurzaamheid. Verder dan op andere bouwprojecten. Nou dat kan ik me best voorstellen bij circulariteit. Ook in, maar dat was nog een detailvraag of een technische vraag. Ook in de huidige serie voor het nieuwe Huis van Stad en Regio is circulariteit, of duurzaamheid en circulariteit een aspect geweest. De jury kan het natuurlijk wel beoordelen. Ik bedoel we gaan het helemaal niet zelf doen, maar de jury gaat natuurlijk mee scoren op al die aspecten waaronder ook, nou wat gebeurt er met grondstoffen.

De voorzitter: Interruptie van de heer Bosuguy, nee even niet nu.

De heer Bosuguy: Ja voorzitter, ik had ook iets gevraagd over een dashboard.

De heer Oostenrijk: Voorzitter.

De voorzitter: De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Dan toch even naar de basisvraag. We praten over een startnotitie. Niet meer en niet minder in mijn ogen. Moeten we hem ook als zodanig zien? Gelet ook op de hele discussie, omdat iedereen rept over nadere invulling. Terwijl u eigenlijk aangeeft van ja er komt niks meer. Dat is tegenstrijdig.

De voorzitter: Wethouder Van der Linden.

De heer Van der Linden: Nou als het tegenstrijdig zou zijn zou, dat zou, volgens mij klopt dat niet. Kijk, u roept allemaal om nadere invulling. Wij hebben drie onderwerpen aangegeven met een context eromheen van nou hier kunnen we wat op doen, iets op betekenen wat niet de wereld in één keer gaat veranderen, maar we kunnen hier zoiets op betekenen. Als ik meega met uw eerste vraag is eigenlijk van nou het is een begin

van een discussie. Oftewel, kom nog eens terug. En ja, misschien. Dan kunnen we laten zien hoe ver we dan zijn. Als u zegt van het is een startnotitie, er moeten dingen bij. Dan hoor ik graag welke dat zijn. Ik heb een paar suggesties gehoord. Maar de meeste bleven toch erg in de buurt van de drie thema's die we nu hebben beschreven, en beetgepakt. Dus als ik dat op me in laat werken en dan zou ik zeggen, laten we in ieder geval afspreken dat we terug rapporteren op de drie items die hier beschreven zijn. Kijken wat hebben we eigenlijk ontdekt of waar komt de markt mee of waar komen andere groepen mee en wat gaan we daar mee doen. Dan hebben we ook denk ik wel wat meer te melden over hoe sluiten we aan bij zo'n model ten aanzien van een dashboard. En dan is ook het Huis van Stad en Regio natuurlijk veel verder over een jaar, dus dan kunnen we daar ook wat meer op rapporteren.

De voorzitter: Interruptie van de heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Ja voorzitter, om het even concreet te maken. Het college vraagt 50.000 euro om nadere invulling te geven. En dat zou dan 1 FTE aan personeel betekenen om dan vervolgens als een regisseur vanuit de gedachtengoed aan de slag te gaan met de stad. Maar wij hebben toch in alle diverse programma's, duurzaamheidsparagraaf duurzaamheidsparagraaf waar dit heel goed onder te scharen is en waarom zou dit nu separaat zo ingevuld moeten worden?

De voorzitter: De wethouder.

De heer Van der Linden: Nou als het goed is vindt u in deze notitie iets wat niet in alle andere programma's wordt gedekt. En de uren die we maken op dit onderwerp die worden al voor een groot deel besteed in de bouwopgave, of die worden besteed bij de gesprekken met onder andere Duurzaamheidsfabriek, of bij arbeidsmarkt. We hebben een aantal contacten ook vanuit Dordt Onderneemt met bedrijven. Nou u weet, we hebben een aantal bedrijven waar juist niet die HBO+ capaciteit wordt gevraagd, maar waar heel veel handjes worden gevraagd, Coolrec. Dat is in feite een heel circulair bedrijf, ik meen 300.000 koelkasten per jaar. Die moeten allemaal uit mekaar gehaald worden. Hartstikke goed dat dat bedrijf in onze regio zit. Zo zijn er meer voorbeelden. Dus heel veel dingen die passen binnen de bestaande programma's. Maar dat is wel uren die worden vanuit de circulariteit dan beschreven zeg maar.

De voorzitter: De heer Gündogdu.

De heer Gündogdu: Maar dan, ik probeer het even te begrijpen hoor. Maar hetgeen wat we tot nu toe dus wel hebben gedaan, diverse programmaonderdelen, duurzaamheids gedachtegoed onderbrengen als het gaat om onderwijs of bouwen en zo nog meer. Dat gaan we dus nu apart laten organiseren door een ambtenaar die we vrijmaken. Ik vind dat een beetje rare gedachtegang.

De heer Van der Linden: Ok.

De voorzitter: Wethouder.

De heer Van der Linden: We hebben vorig jaar een opgaveplan Duurzaamheid vastgesteld, en die zaten vijf lijnen waaronder circulariteit. Dat budget is toegekend, en binnen dat budget hebben we gezegd nou energie is de bulk. En dat kunnen we leuk vinden of niet. Andere mensen zeggen dat is veel te veel energie, of veel te weinig, prachtig. Dit doen we aan energie. Dan blijft er een aantal dingen over, waaronder ook circulariteit. Hebben we gezegd nou, pakweg 50. En van de capaciteit die we hebben in mensen stoppen we ongeveer 1 FTE, en dat is niet één persoon maar dat zit verspreidt over een aantal mensen die een deel van hun uren pakken op dit thema. En dat verwerken in ofwel de bouw, ofwel andere onderwerpen. Dus in die zin is het een startnotitie. En als u zegt we willen meer, ja dan hoort daar wel, dan horen daar middelen bij. En als u zegt we willen het anders, dan kan dat maar dan vervalt er iets anders. Nou daarom bent u hier met elkaar in overleg. Want zoals de heer Oostenrijk zegt, het is ook een startnotitie. Alleen hij heeft dus ook kenmerken van een RIB, want we informeren u over dingen die deels al lopen.

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ik vind het nooit fijn als het alle twee kan zijn. Dat zeg ik heel eerlijk. Dus of het is een RIB, of het is een startnotitie. Het is een RIB waarin u, waarin het college de raad informeert over wat er met die ene FTE en 50.000 euro op dit moment wordt gedaan. En nou, dan lezen we dat gewoon terug wat er wordt gedaan. Of het is een startnotitie waarbij u dan graag zou willen, waarbij het college graag zou willen hebben vastgesteld dat wij in 2050 circulair zijn terwijl dat eigenlijk al landelijk zo moet zijn. En daarbij zegt u eigenlijk impliciet en dat doen we dan voor 50.000 euro. En we weten met z'n allen, dat is gewoon niet het geval. Dus dan zit ik met een ander soort van tegenstrijdigheid. En tot nog toe noemt het college een hele hoop voorbeelden waar we allemaal aan zouden kunnen denken. Het gaat alle kanten op. Maar nog steeds is niet de scherpte ervan die ik bij een startnotitie wel zou verwachten, van wat zijn de rollen, waarom doen we dit, waarom heeft u, waarom heeft het college de gemeenteraad nodig om een inkoopbeleid vast te stellen, en wat wordt het tijdpad, het proces, en wat gaat het budget worden? Nou.

De voorzitter: Ik kijk heel even voor, nee, ik ga. Ik kijk heel even de commissie rond. Hoe wil de commissie dit stuk behandelen? Gaat het naar de raad? Gaat het als bespreekstuk? Want we kunnen, we kunnen blijven praten over dit onderwerp, want we komen er zo niet uit. Of komt het college terug met een nieuw voorstel? Maar dat is eventjes wat ik bij de commissie neerleg. En dan kijk ik heel even de commissie aan. Mijnheer Noldus.

De heer Noldus: Ja voorzitter, dank u wel. Nou volgens mij is dit nog niet rijp voor een bespreekstuk in de raad. Volgens mij zitten we nog dermate vroeg in de discussie dat wat mij betreft als ik de discussie zo zie, dat we onszelf geen plezier doen als we dit in de raad nog eens dunnetjes gaan overdoen. Tegelijkertijd heb ik ook niet het idee dat er nu een dermate brede steun is dat het als hamerstuk zou kunnen. Dus ik zie eigenlijk geen andere optie dan dat het teruggaat naar het college. Maar misschien dat andere commissieleden er anders over denken.

De voorzitter: Wie denkt er anders over dan de heer Noldus? Nee, wie denkt er anders over dan de heer Noldus? De heer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, als we erkennen dat dit een startnotitie is en niet meer dan dat, dan heb ik er geen moeite mee dat dat ter kennisname wordt gestuurd aan de raad.

De heer Van der Linden: Ja voorzitter.

De voorzitter: Ja dan, ja. Dat is een beetje lastig. Misschien moeten we wel de vinger, vingers omhoog doen. Mijnheer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Nou afgezien van wat nou precies het label is wat op dit stuk wordt geplakt, zou ik in elk geval behoefte aan een nadere uitwerking. Waarin bijvoorbeeld de suggesties op de drie punten die in de notitie staan, maar die hebben hier al gedeeltelijk aanvulling gekregen, dat u daarop reageert en het probeert te concretiseren. En ik zou er behoefte aan hebben dat een aantal dingen waarvan in de notitie staat van we doen dat in een paar projecten, of we doen dat hier en daar. Dat een onderscheid wordt gemaakt tussen dingen waar je echt in moet investeren, en dingen die je generiek kunt doen. Wat is ertegen om in elk bouwproject aandacht te vragen voor circulariteit en om dat mee te wegen bij aanbestedingen?

De voorzitter: Dank de heer Van der Meer. Maar volgens mij is dat ook wat de heer Noldus net aangaf. Dat dit stuk nog niet rijp is om naar de raad te gaan. Bent u het daarmee eens mijnheer Gündogdu?

De heer Gündogdu: Mag ik ook een voorstel doen? Ja. Voorzitter, dit is denk ik een enorm belangrijk onderwerp om echt op zo'n commissieavond wel, dan wel voor, dan wel tegen te stemmen. Wij hebben in het kader van de energietransitie diverse avonden gehad, met elkaar van gedachten gewisseld. En dit lijkt me nou zo'n onderwerp om eens een keertje met wat experts, met het college, met elkaar een benen-op-de-tafel sessie, en dat hoeft niet echt over maanden te zijn, met elkaar van gedachten te wisselen, een aantal, nou ja, ontwikkelaars. Van wat betekent dit nou concreet voor de opgave van deze stad, en waarin heeft het college de raad nodig om vervolgstappen te maken. Dat zou mijn voorstel zijn, want dit is dermate belangrijk onderwerp. En voor één avond met elkaar op basis van papieren realiteit te spreken lijkt mij een beetje te vergaand.

De voorzitter: Wie steunt dit? Wie steunt het voorstel van de heer Gündogdu.

Mevrouw Klein-Hendriks: Maar wat betekent dat dan? Is dat dan gewoon dit wordt niet verder behandeld en we doen een ander traject vast? Ik.

De heer Van der Meer: Voorzitter?

De voorzitter: Ja. Ja.

De heer Van der Meer: Het ene voorstel bijt het andere niet denk ik. Ik denk dat we best kunnen voorstellen om het college te vragen op een aantal punten met een uitwerking

te komen. En in de aanloop daar naartoe zou heel goed een themabijeenkomst, zoals de heer Gündogdu suggereert, plaats kunnen krijgen.

De voorzitter: Helder. Kan de commissie daarmee instemmen? Ja? Gaat u nog een nieuw voorstel doen? Want anders blijven we een rondje. Gaat uw gang.

De heer '...': Graag een, zoals de heer Noldus al aangeeft, daar sluiten we ons graag bij aan. Als in de uitwerking dan ook graag meegenomen kan worden niet alleen het mooi weer verhaal van wat we willen we, wat kunnen we, maar ook daarbij vermeld wat zijn de nadelen van de keuzes die we maken, wat zijn de consequenties van de keuzes die we maken. Want dat mis ik in dit, dat mis ik hierin absoluut heel erg.

De voorzitter: De heer Van der Linden.

De heer Van der Linden: Ja. Ik moet zeggen dat ik een klein beetje op zoek ben nu. Want wat hier ligt is een extreem praktisch stuk. Wij gaan concrete dingen doen. We gaan niet nadenken, we gaan doen. We gaan nadenken samen met anderen. Niet vanachter ons eigen bureau, maar met de sector. Met bedrijven die zeggen kom eens eventjes bij ons want we willen geholpen worden. Ik snap het dilemma als u zegt van ja we kunnen het nu niet vaststellen want het is niet af. We weten nog niet zo goed wat we vaststellen. Maar ik snap niet helemaal als u zegt stuur maar terug, want ik weet niet wat ik dan moet aanvullen. Wat mijn suggestie zou zijn is dat we het nu beschouwen als een RIB, conform eigenlijk wat mevrouw Klein-Hendriks zegt. En dat we ergens de komende tijd, en dat mag best even duren, een keer die bijeenkomst hebben met wat mensen. En dat ik dan over pakweg een jaar voortgang doe op dezelfde thema's als die nu beschreven zijn, want dan zijn we een stuk verder nog. En nemen we die input vanuit die avond mee.

De voorzitter: Voorzitter, of de wethouder. Ik hoor de commissie eigenlijk toch zeggen dat dit niet rijp is om naar de raad te gaan. Zij hebben behoefte, nee maar u geeft aan dat u het toch door wil laten gaan dit stuk. En dan over een jaar te kijken hoever we zijn. Volgens mij hoor ik deze commissie zeggen nee. We willen een benen-op-tafel. En dit, de startnotitie aanhouden. En eventueel nog aanscherpen met wat de commissie heeft meegegeven aan u. Zeg ik, verwoord ik dat dan goed, even als ik rondkijk?

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter, wat de ChristenUnie-SGP betreft zouden wij wel kunnen leven met het als RIB aanmerken, maar dat zal u niet verbazen want dat hebben we in het begin ook aangegeven.

De voorzitter: Maar het is nu even de vraag, welke keuze gaan we maken? Welke keuze maakt deze commissie? Hoe gaan we met dit stuk verder?

De heer Noldus: Voorzitter, de VVD kan zich in ieder geval, o sorry, excuus. De VVD kan zich in ieder geval vinden in het voorstel zoals zojuist door u gedaan.

De voorzitter: Wie is het daarmee eens? Even vingertjes nu, want ander dan. Goed. Dan gaan we het zo doen. Helder. Dank je wel.

6. Agendadeel: Nieuwe behandelvoorstellen

De voorzitter: Dan gaan we naar het volgende onderwerp. Ik ga het even erbij pakken. De Nieuwe behandelvoorstellen. De lijst van Nieuwe behandelvoorstellen, er staat aardig wat op de lijst. Het bevat 16 stukken. En ik stel ze voor in één keer tegelijk aan de orde te stellen. Is er iemand die zich niet in de behandelvoorstellen kan vinden zoals de griffier dit heeft opgesteld? De heer Van der Meer.

De heer Van der Meer: Ik wilde graag bij de voorstellen 10 en 11 voorstellen om die te betrekken bij de discussie over PFAS, PFOA en GenX die in maart aan de orde komt. En daarbij te bespreken.

De voorzitter: Dank u wel. Wie mag ik nog meer het woord geven?

De heer '...': Voorzitter, bij mij is nummer 10 Sluiting en 11 Gedachtewisseling opslagtoeren.

De voorzitter: Ja. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja de behandelsuggesties voor punt 1 en 3, dat gaat beiden over bestemmingsplannen zeg ik maar even. Die worden wel gevolgd maar er zou toch ergens wel het groene potlood in bestemmingsplannen willen terugzien.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer '...': Voorzitter. Toelichtende vraag. Ik heb geen idee wat mevrouw Klein-Hendriks hiermee bedoelt?

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Groen bestemmen. Gewoon groen.

De voorzitter: Kan iedereen zich vinden in de behandelvoorstellen? Nou dank u wel. Dat is, dat is snel.

7. Agenderingsverzoek standbeeld Stadswerven

De voorzitter: Dan gaan we naar punt 7, en dat is een Agenderingsverzoek, standbeeld de Stadswerven. Wil de commissie voor de vergadering van 18 februari een presentatie agenderen over een beoogd standpunt, standbeeld op de punt van de Stadswerven. De vraag daarbij is hoe de commissie het vervolg dan voor zich ziet. En wil de commissie direct na de presentatie een eerste reactie geven. In het bijzijn van de kunstenaar zelf kan dat wellicht bezwaarlijk zijn. Alternatief is om dat op de 18^e na afloop van de commissie te bespreken op een dezelfde manier als we doen met de Opslagtoeren op de Kerkplaat. De heer Jansen.

De heer Jansen: Mevrouw de voorzitter, ik heb het eerder aangegeven. Ik wil het nog maar een keer doen. Ik vind het een goede gewoonte om dit soort presentaties eerst de

opgehaalde informatie mee te nemen naar de fractie. En de vaststelling gewoon een week later, een vergadering later te doen. Niet omdat ik niet wil, niet openbaar wil praten over waar de kunstenaar bij is, daar maak ik me geen zorgen om. Maar ik heb een fractie waar ik mee, die ik wil raadplegen en dat doe ik liever gewoon zorgvuldig.

De voorzitter: Helder. Wie nog meer? Mijnheer Oostenrijk.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter. Eerst een blijde conclusie dat, of constatering dat in deze commissie we het over een standbeeld hebben. En ik verheug me op de presentatie.

De voorzitter: Dank. De heer Timmer.

De heer Timmer: Ja dank u wel. Nou ja, als ik het goed begrepen heb is dat niet aan de commissie om over de artistieke waarde van het standbeeld te oordelen. Waarom dan toch een presentatie van een kunstenaar? Wij zijn natuurlijk wel heel benieuwd naar de plannen. Maar wat hebben wij als commissie erover te zeggen? Wat zal er aan ons voorgelegd worden? Is het eigenlijk niet logischer dat als iemand iets wil bouwen dat hij een vergunning aanvraagt, vervolgens kan er bezwaar gemaakt worden, en wordt het plan getoetst aan de, door de welstandscommissie. We vragen ons eigenlijk af, waarom wordt er nu voor deze andere werkwijze gekozen? Uiteraard zijn wij heel benieuwd naar de plannen. Dus ja, we kunnen het wel op de agenda zetten.

De voorzitter: Helder. Mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja wat gebeurt er met de reacties van de politiek zeg maar, op het moment dat er een welstandscommissie naar zo'n standbeeld gaat kijken en het afbrandt of juist net heel goed vindt. Dat weet ik dan even niet. Maar wat is het gewicht van een politiek standpunt?

De voorzitter: Ik geef even voor de procedure even het woord aan de griffier.

De heer Den Boer: Ja één opmerking in reactie op wat de heer Jansen zegt die aangeeft ik wil het eerst mee naar de fracties nemen. Dat snap ik, maar het idee is ook wel dat u vooraf aan de presentatie al wel de nodige documenten ook toegestuurd krijgt waarin u alle ins and outs van het plan kunt zien.

De voorzitter: Wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: Ja voorzitter, ik realiseer me dat het wat ongebruikelijk is om op deze manier de raadscommissie c.q. de raad al om een reactie te vragen. Het gaat er natuurlijk met name om om te kijken of er draagvlak is. U bent vertegenwoordiger van de Dordtse bevolking. En als zodanig wegen wij dat ook. Het is een, best een bijzonder initiatief, met een standbeeld dat zeer beeldbepalend zal zijn als dat wordt uitgevoerd. Wij hebben al eens eerder heel lang getrokken aan een dood paard waar we uiteindelijk toch maar besloten hebben om daar geen vervolg aan te geven. Dat lijkt me in dezen niet juist. Dit is een initiatief eigenlijk uit de burgerij. Men wilde hier ook een

crowdfunding aan gaan koppelen. Dus betekent dat de gemeente het niet gaat financieren, maar hooguit faciliteren op het moment dat er voldoende middelen zijn opgehaald. Maar nou ja, u heeft er misschien al kennis van kunnen nemen. Het heeft al de nodige publiciteit getrokken. Het lijkt me toch goed om die presentatie te verzorgen zodat u ook kunt zien wat de mogelijke impact is van realisatie van dit beeld. En of u een gevoel heeft bij de uitstraling van dit beeld bij het karakter van onze stad. En iedereen die heeft natuurlijk een opinie over kunst. En op de vraag van mevrouw Klein-Hendriks, ja wij hebben natuurlijk een welstandscommissie die wij zeer serieus nemen, maar die geven ook een advies af. Op het moment dat blijkt dat er in de politiek heel anders gedacht wordt breed dan het advies van welstand, nou ja dan kunnen we met elkaar nagaan denk ik wat het zwaarst gaat wegen. Dan nemen wij kennis van zo'n advies, maar dan zal het toch worden uitgevoerd.

De voorzitter: Mijnheer Jansen die zag ik als eerste zijn vinger opsteken net. Nou maakt me niet uit. De heer Oostenrijk, gaat uw gang.

De heer Oostenrijk: Ja voorzitter, ik ben erg benieuwd naar de spullen die wij voor de 18^e krijgen toegezonden. Maar daarbij hoop ik ook dat er onderscheid wordt gemaakt tussen het beeld zelf en de sokkel. Omdat, dat zijn in feite, ze horen bij elkaar maar aan de andere kant zijn het twee verschillende dingen. Dus ik hoop, ja, ok. Nee prima.

De voorzitter: Mijnheer Jansen.

De heer Jansen: Ja dank u wel mevrouw de voorzitter. Wij verheugen ons op de presentatie. We staan er om te beginnen open tegenover, open.

De heer '...': Positief zei je net.

De heer Jansen: Nee, nee, ik slikte dat woord in. Wij staan er, wij staan er, in eerste plaats open tegenover. Dus wij verheugen ons op de presentatie. Ik wil nog wel geven dat wij ook vinden om de spullen vooraf te krijgen, maar dat dat niet wegneemt dat als de spullen al zo volledig zouden zijn dat de presentatie overbodig wordt. Dat we al een besluit kunnen nemen was de hele presentatie overbodig. Dus dat doet niets af aan de goede gewoonte om het mee te nemen naar de fractie en later, later het besluit vast te stellen.

De voorzitter: Helder. Dus we kunnen concluderen dat de 18e, dat we die agenderen voor de presentatie. Wilde u daar nog op af? Ja presentaties ja. Wilde u daar nog op?

De heer '...': Ja ik had daar nog één vraag wat de wethouder ook zei. Want voor mij is er nog iets onduidelijk. Want in de laatste alinea begint het dat de financiering vorm moet krijgen in het kader van 800 jaar stad. En in de laatste zin staat juist dat de kunstenaar en een aantal particulieren zelf verantwoordelijk zijn voor de financiering. Als dat laatste het geval is dan staat het dus juist los van 800 jaar stad?

De voorzitter: Wethouder Sleeking.

De heer Sleeking: De kunstenaar heeft de intentie om dit beeld eigenlijk door middel van die crowdfunding als geschenk aan de stad te zien, in het kader van 800 jaar stadsrechten. Dat zal betekenen dat als hij groen licht krijgt voor verdere ontwikkeling en die crowdfunding dat hij dan dit jaar ook symbolisch een exemplaar, een wat kleiner miniatuur exemplaar, aan de stad zou willen aanbieden. Maar dat plaatsing van een definitief beeld mocht dat ontwikkelt gaan worden, niet dit jaar zal kunnen plaatsvinden maar pas later. Die financiering is aan derden, dus niet aan de gemeente.

De voorzitter: Goed, helder. Dan agenderen we dit voor de 18^e. Ok. Dank.

8. Termijnagenda commissie Fysieke Leefomgeving

De voorzitter: Dan komen we bij agendapunt 8, dat is de Termijnagenda commissie Fysiek. De ChristenUnie-SGP wil een agendavoorstel doen over de vierde herziening van de Structuurvisie. En ik wil graag het woord geven aan mevrouw Klein-Hendriks.

Mevrouw Klein-Hendriks: Ja dank u wel voorzitter. Ja bij het nalezen van het krantje met mijn ja en nee sticker, hebben, zag ik dat er inderdaad een ontwerpherziening, vierde herziening van de Structuurvisie ter inzage lag. En die gaat over toch behoorlijk wat locaties: Dorp de Hoop, Amstelveen Smitzigt Boomgaard, Hastingsweg/Provinciale weg, en Zuidzijde station en driehoek Thureborg, en Station Leerpark/Gezondheidspark. Dat is nieuw. Daar is deze commissie ook nog niet eerder over gekend dat die procedure zo ging lopen. Ook over de locaties, ze zijn her en der misschien weleens langsgefietst op initiatief van '...' bij een fietstocht. Maar voor de rest is dit nog niet in de commissie geweest. En het voorstel zou wel zijn om tijdig een beeld te kunnen vormen van deze, ja toch wel redelijk omvangrijke herziening van een Structuurvisie. Dat er ofwel een informeren memo waarvan ik dacht dat heet vast een RIB, maar. Om op de, aan de hand daarvan de commissie te informeren en dan mogelijk ook bespreking kan plaatsvinden in deze commissie in een vroegtijdig stadium.

De voorzitter: Wethouder Van der Linden.

De heer '...': Die is net weg.

De voorzitter: Ik ga naar huis hoor vanavond.

De heer '...': Maar voorzitter, de 4^e herziening is nu door het college vastgesteld, en die is vrijgegeven een zienswijze. Dus er is nu een termijn die gaat starten voor de zienswijzen. Ik zou u willen voorstellen om dan eerst af te wachten, want wij verwachten daar wel zienswijzen op, om aan de hand van de reacties op de zienswijzen dit met elkaar te gaan bespreken. Het lijkt mij wat voortijdig om dat nu met elkaar te gaan bespreken zolang de zienswijzen nog niet binnen zijn.

Mevrouw Klein-Hendriks: Voorzitter, ik kan me daar iets bij voorstellen. Alleen zitten we dan wel meteen in de fase van de vaststelling van de Structuurvisie neem ik aan. En mijn voorkeur zou zijn geweest dat er al in een eerder stadium een informeren memo

naar de raad, naar de commissie was gestuurd. Nou dat is niet gebeurd. Maar dan zou de betrokkenheid van de commissie al in een eerder stadium hebben kunnen plaatsvinden. Vandaar mijn verzoek om het zo vroeg mogelijk te doen. En de informatie in ieder geval te delen aan de hand van een beschrijving in een RIB bijvoorbeeld.

De voorzitter: Wie wil daar nog op reageren? Of heeft de commissie verder nog opmerkingen of suggesties? Dan kijk ik heel eventjes rond.

Mevrouw Klein-Hendriks: Misschien om het concreter te maken. Bij bestemmingsplannen zeg maar, daar wordt gewoon inderdaad, we zagen het net bij behandelvoorstellen ook, de raad geïnformeerd met een RIB over dat er een ontwerp bestemmingsplan ter inzage gelegd gaat worden op enig moment. En wat dat dan inhoudt. Nou daarmee kun je in ieder geval als raadscommissie lezen wat er staat te gebeuren daarzo. En dat zou wel prettig zijn.

De voorzitter: Helder.

De heer '...': Maar dit stuk is toch nu vrijgegeven en dus ook voor u beschikbaar?

De voorzitter: Mevrouw Klein-Hendriks.

De heer '...': De informatie die daarin staat?

Mevrouw Klein-Hendriks: Dat klopt. En, maar dan verwijst de website verwijst ook naar ruimtelijkeplannen.nl. Ik zou u, voorzitter, ik zou willen vragen aan de raadscommissieleden in hoeverre zij weten hoe ruimtelijkeplannen.nl werkt zodat zij een goed beeld kunnen krijgen van de delen die in de Structuurvisie nu worden herzien.

De voorzitter: Helder.

De heer '...': De stukken even afzonderlijk verspreiden, is de vraag eigenlijk.

De voorzitter: Ok. Dat, kan dat, kan dat gedaan worden? Ja? Ik hoorde al ja dus dat gaan we gewoon doen.

9. Rondvraag

De voorzitter: Dan gaan we verder met agendapunt 9, dat is de Rondvraag. Zijn er nog mensen voor de rondvraag?

10. Sluiting

De voorzitter: En dan de sluiting. Ik stel voor om even een paar minuutjes pauze te houden voor agendapunt 11. Ja? Kan dat? Dan sluit ik nu de vergadering.

CONCEPT